

RAPORTY Z PROWADZONYCH

W 2008 ROKU

PROGRAMÓW KOREKCYJNO – EDUKACYJNYCH DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY

W RODZINIE

Lp.	Województwo Podmiot realizujący zadanie	Liczba osób oraz płeć osób poddanych programom korekcyjno-edukacyjnych w 2008 roku			Formy prowadzonych programów korekcyjno – edukacyjnych	Sposób realizacji programów korekcyjno - edukacyjnych	Czas trwania programów korekcyjno-edukacyjnych	Efekty prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych	Sposób i czas monitorowania efektów programów korekcyjno-edukacyjnych wobec osób, które zakończyły program
		Osoby uczestniczące w programach korekcyjno-edukacyjnych ze względu na fakt skazania za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywających karę pozbawienia wolności albo, wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonywanie kary	Osoby stosujące przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków i uczestniczą w programach korekcyjno – edukacyjnych, które stanowią uzupełnienie terapii	Osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłosiły się do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie					

1.	<p><u>Dolnośląskie</u></p> <p>1. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy prowadzi Stowarzyszenie Wrocław</p>	29- mężczyzn 16-kobiet	7-mężczyzn	20-mężczyzn 9-kobiet	Indywidualne spotkania terapeutyczne. Konsultacje i poradnictwo psychologiczne, praca z rodziną w środowisku zamieszkania we współpracy z policją w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty	Indywidualne spotkania terapeutyczne (analiza sytuacji klienta, określenie obszarów problemowych, celów spotkań, kształtowanie umiejętności rozpoznawania emocji i uczenie sposobów ich kontroli, edukowanie), praca w środowisku (diagnoza sytuacji rodziny, określenie panu pomocy, monitorowanie sytuacji), promocja programu.	Czas trwania był zróżnicowany i dostosowany do indywidualnej sytuacji osób objętych działaniami oraz uzależniony od ich motywacji własnej. Zgodnie z założeniami minimalny czas uczestniczenia w programie, określony w kontrakcie wynosił 48-60 godzin. Łącznie w 2008 r. odbyło się 184 spotkania w ramach indywidualnych spotkań terapeutycznych oraz 43 spotkania w ramach poradnictwa, konsultacji.	Sprawcy w zdecydowanej większości uznali fakt stosowania przemocy, zdobyli wiedzę i poznali sposoby służące samokontroli reakcji przemocowych.	Metoda monitoringu-kontakt pedagoga z osobami wobec których stosowana była przemoc. Monitoring był prowadzony w dwóch formach: podczas udziału w programie, po zakończeniu udziału w programie. Monitoring podczas udziału w programie: zgodnie z założeniami, monitorowano sytuację rodziny tj. kontakt bezpośrednio z osobą zainteresowaną, określenie możliwości wsparcia, monitorowanie sytuacji czy nie dochodzi do kolejnych aktów przemocy. Monitorowanie prowadzone było w sposób ciągły przez cały rok ale uzależnione było od woli współpracy osób zainteresowanych. Monitorowanie po zakończeniu udziału w programie: monitoring powinien trwać do 6 m-cy. Realizacja tego założenia była utrudniona z uwagi na kontakt z byłymi uczestnikami programu. W jednym przypadku monitoring trwał powyżej 6 m-cy. W innym 1-miesiąc. W pozostałych było to utrudniane z
----	---	---------------------------	------------	-------------------------	---	---	--	--	--

									uwagi na brak kontaktu z rodziną, lub osobą stosującą przemoc. Stosowane wówczas próby kontaktu osobistego poprzedzono informacją telefoniczną.
	2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej Jelenia Góra	1 kobieta 1 mężczyzna	1 kobieta 37 mężczyzn	34 mężczyzn	Dyskusja, krąg uczuć, burza mózgow, psychodrama, projekcje filmów edukacyjnych i fabularnych, zadania domowe.	Miniwykłady, praca indywidualna praca w diadach, praca w grupach, ćwiczenia, warsztaty społecznych umiejętności.	Październik- grudzień 2008r	W wyniku oddziaływań edukacyjno - korekcyjnych sprawcy przemocy nabyli umiejętności w zakresie samokontroli, agresywnych postaw i zachowań, poznali podstawową wiedzę nt. przemocy i jej niwelowania. Podczas warsztatów zostały podjęte próby w kierunku kształtowania postaw szacunku w stosunku do innych osób. Uczestnicy spotkań warsztatowych uczyli się odpowiedzialności za agresywne zachowania.	Ankieta diagnostyczna, badania psychologiczne, ankieta ewaluacyjna, superwizje dla osób prowadzących zajęcia.
	3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej Legnica	0	3 mężczyzn	0	Specjalistyczne poradnictwo, kontakty telefoniczne, osobisty kontakt w ośrodku, interwencja w miejscu zamieszkania.	Indywidualne spotkania informacyjne, wkłady prowadzone przez specjalistów zatrudnionych w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.	listopad – grudzień 2008 r.	Osoby stosujące przemoc w rodzinie dzięki specjalistom zdobyły wiedzę pozwalającą na korektę zachowań. Sprawcy przemocy w rodzinie, wyrazili chęć współpracy i są monitorowani przez specjalistów ośrodka.	Monitorowanie sytuacji rodzinnej tj. czy sprawca przemocy podjął jakiegokolwiek działania na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie, czy zaprzestał stosowania przemocy.

	4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Wałbrzych	2 mężczyzn	5 mężczyzn	114 mężczyzn 14 kobiet	Indywidualne oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, (rozpoznanie, wydobywanie i poszerzanie już istniejących zasobów uczestnika), promowanie wartości i postawy które stanowią konstruktywną alternatywę wobec postaw wspierających przemoc. Praca prowadzona była wg schematu: formowanie celów, wywiad zorientowany na rozwiązanie wizji przyszłość, strategie utrzymania i zwiększania postępu. Grupa samopomocowa prowadzona przez liderów. Grupa ta podlegała superwizji specjalistów prowadzących program.	Podejście terapeutyczne skoncentrowane na „rozwiązaniu problemu” wykorzystując kompetencje klienta wg modelu Milтона Ericksona. Posługujące się zarówno „wyjątkami” jak i transferem kompetencji. „Pożytkujące” zasoby klienta do osiągnięcia postępów w pracy terapeutycznej.	1.01.2008-21.12.2008 r.	Sprawcy zdobyli wiedzę i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach prowadzących do stosowania przemocy w rodzinie	Monitorowanie efektów i ocena skuteczności programu poprzez rejestrację zmian zachodzących w zachowaniu sprawcy dokonywanych przez niego samego, dzięki informacji uzyskanych od przemyocy lub środowiska społecznego sprawcy, kontakt z pracownikami instytucji stykającymi się z problemem. Ewaluacja zajęć była dokonywana zaraz po zakończeniu etapu pracy ze sprawcą i powtarzana w okresie od 0,5 do 1 roku po zakończeniu. W wyniku tak prowadzonej ewaluacji, ocena skuteczności w roku 2008 wynosi 56%.
2.	<u>Kujawsko-Pomorskie</u> 1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy Bydgoskie Centrum Wsparcia Rodziny	14 - mężczyzn	0	0	Program „Education Group for Men Who Batter – The Duluth Model”: - sesje indywidualne - sesje grupowe - praca nad zmianą postaw	- Wykłady - warsztaty - ćwiczenia - treningi edukacyjne, - psychodramy	3-6 miesięcy	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, - powstrzymanie się od aktów przemocy, - zdobycie wiedzy pozwalającej korygować zachowania, - rozwinięcie	Monitorowanie obejmuje okres 3-12 m-cy lub okres zawieszenia kary przewidziany postanowieniem sądu, jeśli uczestnictwo w programie k-e jest jednym z warunków zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, - stały kontakt osób

								umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych	prowadzących grupy uczestników programów k-e z pracownikami socjalnymi, policją i kuratorami sądowymi, - monitorowanie miejsca zamieszkania uczestników programów k-e
	2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi	1 mężczyzna	3 mężczyzn	9 mężczyzn 2 kobiety	Zajęcia grupowe (rozpoznawanie przyczyn agresywnych zachowań, praca nad zmianą zachowań) Zajęcia indywidualne, Prowadzenie terapii indywidualnej	Wykład, warsztaty, treningi edukacyjne, dyskusje	4 miesiące Wrzesień-grudzień 2008 r.	Zdobycie przez uczestników zajęć wiedzy na temat stosowania przemocy, jej skutków dla członków rodziny, - poznanie technik radzenia sobie w sytuacjach trudnych, - poznanie technik radzenia sobie ze złością, - rozwinięcie umiejętności nawiązywania uczuć i emocji, - powstrzymywanie się przez osoby uczestniczące w zajęciach od stosowania przemocy wobec członków rodziny	Po zakończeniu zajęć korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy osoby uczestniczące kontynuowały terapię indywidualną do 3 miesięcy, monitorowanie odbywać się będzie poprzez kontakt z instytucjami pomocowymi (ośrodek pomocy społecznej, Policja, zespół kuratorskiej służby sądowej) oraz rodzinami osób korzystających z zajęć w okresie do 12 miesięcy po zakończeniu programu w uzasadnionych przypadkach w okresie do 2 lat.
	3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie	8 mężczyzn	0	0	Program realizowany był podczas : - spotkań indywidualnych (kwalifikacja do programu, uzyskanie wstępnych informacji o uczestniku, rodzaju stosowanej przemocy, relacji rodzinnych, konfliktów z prawem,	Program prowadzony był w oparciu o spotkania grupowe podzielone na 8 bloków tematycznych opracowanych na podstawie programu „Education Groups for Men Who Batter-The Duluth Model” – Agata Skorupska,	3 miesiące	Jednym z głównych założeń realizacji programu była pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację mającą na celu : - uświadomienie sprawcom czym jest przemoc,	Program zostanie zewalutowany po 6 miesiącach od zakończenia poprzez kontakt z kuratorami Kuratorskiej Służby Sądowniczej w Mogilnie i osobami zamieszkującymi z uczestnikami.

					<p>stosunku do udziału w programie</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkań grupowych (odbywających się raz w tygodniu) <p>podzielonych na 8 bloków tematycznych.</p>	<p>Dariusz Skowroński – Fundacja Batorego 2001.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie przez nich świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich, - rozpoznanie przez nich sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe, - nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów w rodzinie bez użycia agresji, - naukę umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych. <p>W opinii prowadzących założenia programu zostały zrealizowane. Większość uczestników aktywnie uczestniczyła w programie, i wytrwała w trzeźwości i nie stosowała przemocy</p>	
--	--	--	--	--	--	---	--	---	--

	4. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu	mężczyźni : 10 ukończyło 5 mężczyzn	0	0	Sesje indywidualne, - sesje grupowe (Program korekcyjno- edukacyjny pn. "Można inaczej" opracowany na podstawie Education Groups For Men Who Barter – The Duluth Model oraz materiałów szkoleniowych Fundacji Przeciw Wykluczeniu Społecznemu „Będziesz”)	Miniwykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - dyskusje grupowe, - psychodramy	3 – 6 miesięcy (program rozpoczęto w październiku 2008 r. zakończono w lutym 2009 r.)	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, - zdobywanie wiedzy i umiejętności mającej na celu radzenie sobie z agresją własną	Współpraca z pracownikami Aresztu Śledczego gdzie realizowany był program - po zakończeniu programu zaproszenie rodzin osadzonych na spotkanie mające na celu zapoznanie z głównymi założeniami programu oraz narzędziami, w które zostali wyposażeni uczestnicy do kontrolowania własnej agresji, - wskazanie miejsca, do którego uczestnicy programu mogą się udać po opuszczeniu Zakładu Karnego, mający problemy w radzeniu sobie z agresją, - prowadzenie programu pod superwizją
	5. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie , Sekcja Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego we Włocławku	0	2 mężczyzn	6 mężczyzn	Sesje indywidualne, prowadzone przez 2 osoby różnej płci, - psychoterapia indywidualna, - praca nad zmianą postaw, Program Duluth	- Wykłady, - treningi edukacyjne	- 3 miesiące (była to kontynuacja z trzymiesięcznych spotkań w 2007 r.)	- Redukcja zachowań agresywnych, - szukanie i wprowadzanie alternatywnych, nieagresywnych zachowań wobec partnerki, - kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec kobiet, - kształtowanie postawy odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe, - uznanie przez sprawcę faktu	Zaden z uczestników nie ukończył programu, były to spotkania bardzo często jednorazowe, uczestnicy zgłosili się dobrowolnie (wcześniejszej partnerki korzystały z oferty sekcji). Kontakt z kuratorami przez okres 3 miesięcy, kontakt z pracownikami socjalnymi środowiskowymi oraz dzielnicowymi.

								stosowania przemocy, - powstrzymywanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań na spotkaniach indywidualnych, (2 z uczestników podpisało kontrakt, ale żaden z nich nie ukończył programu).	
3.	Lubelskie 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Biała Podlaska	39 mężczyzn	39 mężczyzn	0	Sesje indywidualne, - sesje grupowe, - praca nad zmianą postaw. Program autorski pt.. " Przestań być wrogiem a zostań przyjacielem".	Miniwykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - treningi edukacyjne, - dyskusje grupowe, - projekcja filmów.	W okresie sprawozdawczym odbyły się 3 edycje programów korekcyjno- edukacyjnych trwających po 2 miesiące. Zajęcia prowadzone były w systemie zamkniętym w Zakładzie Karnym w Białej Podlaskiej.	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, - powstrzymywanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych - zmniejszenie społecznej tolerancji dla przemocy w rodzinie, -uzyskanie przez sprawcę świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich, -rozpoznanie przez	Po opuszczeniu przez uczestników programu Zakładu Karnego zainteresowani zgłaszają się do tut. Centrum z prośbą o specjalistyczne poradnictwo, prawne, socjalne, psychologiczne. - pracownicy socjalni. Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, w trakcie realizacji programów są w stałym kontakcie z wychowawcami Służby Postpenitencjarnej.

								<p> sprawcę sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie planu bezpieczeństwa zapobiegającemu użyciu siły i przemocy - nabycie nowych umiejętności służących rozwiązaniu konfliktów i sporów w rodzinie bez użycia agresji - nauka umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych, - nauka umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć. 	
	2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Janów Lubelski	10 mężczyzn	23 mężczyzn, 4 kobiety	5 mężczyzn	<p>Spotkania indywidualne,</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania grupowe, - psychoterapia nakierowana na przerwanie zjawiska przemocy, - rozwijanie indywidualnych umiejętności psychospołecznych 	<ul style="list-style-type: none"> - Wykłady, - ćwiczenia; - grupy wsparcia 	4 miesiące	<p>Zdobycie wiedzy na temat mechanizmów powstawania i stosowania przemocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdobycie wiedzy niezbędnej do adekwatnego reagowania w sytuacji kryzysu, - zdobycie wiedzy na temat funkcjonowania 	<p>Uczestnicy programu w okresie od 3 do 6 miesięcy objęci są pomocą psychologiczną w PIK jak również psychiatryczną w PZP.</p> <p>-psycholog PCPR utrzymuje stały kontakt z Sądem i Prokuraturą</p>

								rodziny dotkniętej przemocą oraz jej skutków	
	3. Punkt Interwencji Kryzysowej Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Lubartów	5 mężczyzn	1 mężczyzna	0	- Sesje grupowe, -praca nad zmianą postaw, -spotkania grupowe z psychologiem i psychoterapeutą, -trening postaw indywidualny	Wykłady, -warsztaty, -dyskusje grupowe, -ćwiczenia	3 miesiące	Podstawowe założenie wynikające z realizacji programu ma za zadanie uznanie, przez sprawcę faktu stosowania przemocy, doprowadzenie do redukcji zachowań agresywnych, -kształtowanie postaw szacunku wobec kobiet, -kształtowanie odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe.	-Monitorowanie obejmuje okres do roku czasu, -monitorowanie odbywa się poprzez stały kontakt kuratorów społecznych z osobami uczestniczącymi w programach korekcyjno-edukacyjnych, -pracownicy Ośrodków Pomocy Społecznej są w stałym kontakcie z pracownikami Kuratorskiej Służby Sądowej i pracownikami Punktu Interwencji Kryzysowej monitorując środowisko osób uczestniczących w programie
	4. Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu Nadzieja w Lublinie	18 mężczyzn	19 mężczyzn	3 mężczyzn	Sesje indywidualne, - sesje grupowe, - psychoterapia indywidualna nakierowana na poszukiwanie źródeł zachowań i uzyskanie wglądu mającego na celu radzenie sobie z impulsem agresji	- Warsztaty - treningi edukacyjne - ćwiczenia	od 2 do 6 miesięcy	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy Powstrzymanie się przez sprawców od aktów przemocy - zdobycie wiedzy dotyczącej technik radzenia sobie z impulsem agresji - rozwinięcie umiejętności kontroli nad utrzymaniem impulsu agresji - zdobycie	Monitorowanie obejmuje czas pobytu w hostelu – około roku odbywa się poprzez stały kontakt z terapeutą.

								umiejętności zatrzymania spirali złości i agresji.	
	5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ul. Górnicza 3 21-010 Łęczna	3 mężczyzn 1 kobieta	8 mężczyzn	6 mężczyzn 1 kobieta	Sesje indywidualne, -psychoterapia nakierowana na zatrzymanie zjawiska przemocy, -program „Gniewni ludzie”	Przygotowanie i poddanie pod przyjęcie Programu Korekcyjno-Edukacyjnego „Gniewni ludzie” na sesji Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w Powiecie łączyńskim w dn. 30.09.2008 r. -przygotowanie i poddanie pod przyjęcie przez Radę Powiatu w Łęcznej Programu Korekcyjno-Edukacyjnego „Gniewni ludzie” w dn. 30.12.2008 r. -przygotowanie akcji promocyjnej programu „Gniewni ludzie” poprzez spotkania z kierownikami i pracownikami Odrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Łęczyńskiego, spotkania z kierownikami Posterunków Policji z terenu Powiatu	Od 3 do 6 miesięcy przygotowanie i prowadzenie grupy, - od 3 do 12 miesięcy- przygotowanie i propagowanie programu	Poszerzenie wiedzy i uwrażliwienie na akty przemocy i agresji skierowane wobec członków rodziny, uznanie stosowania zachowań agresywnych i ich ewaluacji w kierunku przemocy przez osoby je stosujące	Monitorowanie obejmuje okres od 3 do 8 miesięcy -utrzymywany jest stały kontakt z członkami rodziny osoby stosującej przemoc -utrzymywanie stałego kontaktu z pracownikami Kuratorskiej Służby Sądowniczej, pracownikami Ośrodków Pomocy Społecznej, dzielnicowymi

						Łęczyńskiego, spotkania z dzielnicowymi -przygotowanie ulotek -wykłady i warsztaty zgodnie z tematyka przyjęta w Programie Korekcyjno- Edukacyjnym „Gniewni ludzie”			
	6. Specjalistyczny Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Łukowie	0	0	1 kobieta, 1 mężczyzna	Spotkania indywidualne (ze względem na małą liczbę osób do stworzenia grupy) - praca nakierowana na zmianę przekonań dot. m.in. relacji mażeńskich opartych na dominacji na przekonania dot. relacji małżeńskich opartych na partnerstwie, szacunku.	Spotkania indywidualne zawierały elementy edukacyjne oraz ćwiczenia	Od 3 do 6 miesięcy	Zdobycie wiedzy i umiejętności pozwalającej na korekcję zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych	Monitoring na podstawie rozmów z osobami poddanymi programowi, przez okres prowadzenia programu.
	7. Ośrodek Interwencji Kryzysowej Świdnik	5 mężczyzn	0	1 mężczyzna	- Konsultacje - psychoterapia indywidualna, -grupowa, -wspierająca	Warsztaty, - treningi, - ćwiczenia, - wykłady	Od 6 do 9 miesięcy	Zmiana w sposobie myślenia, zmiana w relacjach z innymi ludźmi, - nabywanie nowych wzorców zachowań, - odkrycie własnych potrzeb i zasobów poprawa jakości życia.	- Monitorowanie obejmuje od 12 do 18 miesięcy od zakończenia terapii, pracownicy OIK są w stałym kontakcie z rodziną sprawcy, kuratorami, policją, dzielnicowym oraz pracownikiem socjalnym OPS, MOPS.

8. Ośrodek Interwencji Kryzysowej Tomaszów Lubelski	11 mężczyzn ukończyło 5 mężczyzn	0	0	- Zajęcia grupowe - zajęcia indywidualne	- Uczestnicy programu brali udział w zajęciach warsztatowo-treningowych, podczas których stosowane były procedury behawioralno-poznawcze w celu korygowania postaw i zachowań związanych z przemocą, uczenia konstruktywnej komunikacji interpersonalnej oraz samokontroli. - zajęcia prowadzone były poprzez wykłady, miniwykłady, ćwiczenia, dyskusje grupowe.	3 miesiące. W ramach programu miało miejsce 12 spotkań grupowych po 5 godzin. Łącznie zrealizowano 60 godzin zajęć grupowych oraz 30 spotkań indywidualnych.	Rozpoznawanie i unikanie wzorców zachowań związanych z przemocą, - rozwijanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem, - okazywanie empatii, - wzięcie odpowiedzialności za swoje zachowania, -kontrolowanie swoich agresywnych zachowań oraz powstrzymywanie się od przemocy, - zmiana zachowań przemocowych na partnerskie.	-Monitorowanie odbywa się poprzez stały kontakt z kuratorami uczestników programu oraz poprzez ankiety ewaluacyjne wypełniane po około 7-10 miesiącach od zakończenia programu. Ankiety skierowane są do trzech grup: -do kuratorów, których dozorowali uczestniczyli w programie korekcyjno-edukacyjnym, -do uczestników programu, -do rodzin uczestników programu.
9.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włodawie	10 mężczyzn	0	0	Sesje indywidualne, -sesje grupowe	-Prelekcje, -ćwiczenia, -odgrywanie scenek, -burza mózgów, -dyskusje grupowe, -modelowanie zachowań, -analiza własnych doświadczeń, -rozwiązywanie testów.	2 miesiące (październik-grudzień 2008)	-Uczestnicy programu poznali sposoby radzenia sobie z trudnymi emocjami i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. - zdobyli wiedzę pozwalającą na kontrolę własnych reakcji i korekcję zachowań. - uświadomili sobie fakt stosowania przemocy.	Na zakończenie zajęć przeprowadzona została ankieta ewaluacyjna. Pracownicy PCPR są w kontakcie z psychologiem służby więziennej, zobowiązanym przez swoich zwierzchników do nadzorowania przebiegu sesji edukacyjno-korekcyjnych. Kontakt ten umożliwia monitorowanie efektów programu

	10. Lubelskie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu	0	1 mężczyzna	6 mężczyzn 1 kobieta	- Sesje indywidualne, - sesje grupowe, psychoterapia indywidualna, nakierowana na zatrzymanie zjawiska przemocy, -praca nad zmianą postaw, program wg założeń - "Educations Groups For Men Who Batter - The Duluth Model"	Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - treningi edukacyjne, - dyskusje grupowe, -psychodramy -projekcje filmów o tematyce problemu przemocy.	- od 3 do 6 miesięcy	- Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych	Czas monitorowania przewidziany jest na 24 miesiące. Sposób monitorowania : stały kontakt terapeutów z rodzinami sprawców, którzy przed rozpoczęciem programu korekcyjno-edukacyjnego podpisali kontrakt i zgodę na takie kontakty, monitorowanie w miejscu zamieszkania, współpraca z powiatowym centrum pomocy rodzinie, współpraca z pracownikami socjalnymi ośrodka pomocy społecznej, współpraca z miejscową jednostką policji – dzielnicowym.
	11. Ośrodek Interwencji Kryzysowej Zamość	- 12 mężczyzn	0	0	- Sesje indywidualne, - sesje grupowe, - psychoterapia grupowa z elementami terapii uzależnienia od alkoholu - praca nad zmianą postaw, - treści edukacyjne korygujące postawy przemocowe	Wykłady, - warsztaty, - treningi edukacyjne, - dyskusje grupowe, - sesje terapeutyczne	- 4 miesiące	- Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych	Nie prowadzi się monitoringu wobec osób, które ukończyły program.

4.	Lubuskie 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzyrzeczu	13 mężczyzn	0	0	Program Edukacyjno-Korekcyjny Dla Sprawców Przemocy PARTNER oraz elementy „Programu Interwencyjnego dla sprawców nadużyć w rodzinie” (A. Skorupska, D. Alisheorv) -zajęcia indywidualne -zajęcia grupowe	-Ćwiczenia -warsztaty -pogadanki -wykłady -analiza scenek -omawianie przypadków	- Od marca do listopada 2008 r.	-Zaakceptowanie przez uczestników, iż zachowania, które prezentowali było przestępstwem -prowadzący zaobserwowali zmiany w postawach i zachowaniach uczestników - wzrost krytycyzmu wobec zachowań przemocowych, -osłabienie mechanizmów obronnych (zaprzeczania i usprawiedliwiania zachowań przemocowych) -nabycie przez uczestników wiedzy nt. mechanizmów powstawania agresji i przemocy, a przede wszystkim, możliwości analizy własnych zachowań i sposobów zahamowania przemocy tak, by nie doszło do jej eskalacji i aktów	Każdy z uczestników podpisał kontrakt, w którym wyraził zgodę na kontakt prowadzących z partnerkami w trakcie 18 miesięcy od zakończenia programu, wyraził też zgodę na kontaktowanie się z nim samym -uczestnicy zobowiązali się także do nawiązywania kontaktu z prowadzącymi
	2.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie	0	3 mężczyzn	5 mężczyzn	-Program „Praca ze sprawcą przemocy w rodzinie” wyd. przez Fundację „Będziesz” z Poznania -blok edukacyjny (informacje nt. zjawiska i jego skutków) -blok (kształtowanie	-Pogadanki -wykłady -prezentacja i omawianie scenek z filmów edukacyjnych -warsztaty	-Od września do grudnia 2008 r.	-Prowadzący zaobserwowali u uczestników wzrost świadomości co do zakwalifikowania danych zachowań jako przemocy, -nabycie wiedzy nt. skutków stosowania przemocy	- Zaplanowano na 3 lata; ocena skuteczności oddziaływań co pół roku poprzez osobisty kontakt oraz rozmowę z osobami bliskimi

					umiejętności niestosowania przemocy, nauka konstruktywnego rozwiązywania sporów)korekcyjny -zajęcia grupowe -zajęcia indywidualne			-wyszkolenie umiejętności stosowania technik typu „przerwa na ochłonięcie”, radzenia sobie z własną agresją - poznanie zasad zdrowego rozwiązywania sporów	
	3.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli	3 mężczyzn	4 mężczyzn	3 mężczyzn	Częściowo zmodyfikowany i dostosowany do potrzeb grupy Program Edukacyjno-Korekcyjny Dla Sprawców Przemocy PARTNER -blok zajęć korekcyjnych -blok zajęć korekcyjnych -zajęcia grupowe -zajęcia indywidualne	Wykłady -warsztaty -prezentacje multimedialne -ćwiczenia -otwarta dyskusja -odwoływanie się do indywidualnych doświadczeń	-Od sierpnia do listopada 2008 r.	- Nabycie przez uczestników wiedzy i umiejętności w zakresie agresji i jej źródeł, -rozpoznanie przez uczestników własnych postaw wobec przemocy -nabycie umiejętności rozpoznawania i nazywania stanów emocjonalnych oraz radzenia sobie z nimi -kształcenie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego	Monitoring planowany jest na 3 lata poprzez pozyskiwanie informacji nt. zachowania uczestnika programu i jego funkcjonowaniu w środowisku przez pracownika socjalnego Centrum, a także kontakt z policjantami dzielnicowymi
	4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim (Edycja 1)	18 mężczyzn	0	1 mężczyzna 1 kobieta	-Program „Komunikowanie się bez złości” na podst. Programu Edukacyjno-Korekcyjny Dla Sprawców Przemocy PARTNER -spotkania w małych grupach	-Wykłady -warsztaty -rozmowy indywidualne -trenowanie zachowań asertywnych -trening umiejętności aktywnego słuchania	-Od maja do lipca 2008 r. (pierwsza grupa) - od sierpnia do grudnia 2008 r. (druga grupa)	- Prowadzący zaobserwowali stopniowy wzrost zaangażowania w zajęcia -stopniowe zmniejszanie się poziomu zaprzeczania i minimalizowania	Monitoring dwuletni polegający na stałym kontakcie z kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi i gminnych komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych

					warsztatowych -sesje indywidualne - sesje grupowe			problemów z własnym zachowaniem -przyswajanie technik i metod opanowywania własnej agresji	
	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim (Edycja 2)	0	0	18 kobiet 7 mężczyzn	Program korekcyjno-edukacyjny „Pokonać strach – druga strona medalu” -zajęcia grupowe	-Warsztaty -trening umiejętności prospołecznych -trening kontroli złości -trening wnioskowania moralnego	-Od września do grudnia 2008 r.	-Doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów -nauka kontrolowania zachowania, redukowania zachowań agresywnych -nabycie wiedzy nt. przyczyn powstawania złości, -kształtowanie postaw społecznych	Monitor dwuletni polegający na stałym kontakcie z kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi, pedagogami szkolnymi
	5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu	-11 mężczyzn	0	0	-Program autorski psychologów prowadzących zajęcia opracowany na podst. Wytycznych do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz programu „Partner” -zajęcia grupowe -zajęcia indywidualne	-Warsztaty -pogadanki -wykłady	-Od września do grudnia 2008 r.	- Realizatorzy zaobserwowali zmianę w postrzeganiu przez uczestników ich przemocowych zachowań -uświadomiono uczestnikom fakt szkodliwości przemocy i konieczności przyjęcia odpowiedzialności za własne zachowanie, -pogłębiła się ich wiedza nt. zjawiska przemocy, jego uwarunkowań i skutków - podniesienie	3 lata po zakończeniu programu poprzez kontakt z kuratorami sądowymi i uczestnikami programu

								umiejętności rozpoznawania i asertywnego wyrażania emocji	
	6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie	0	-1 mężczyzna	-4 mężczyzn	- Program opracowany w oparciu o model z Duluth -spotkania grupowe -spotkania indywidualne	-Warsztaty -mini-wykłady -dyskusje	- Od września do grudnia 2008 r.	- Realizatorzy zaobserwowali u uczestników niewielkie zmiany postaw -uczestnicy zaczęli zdawać sobie sprawę z nieświadomych dotąd zachowań i ich szkodliwości dla najbliższych	Do 3 lat-kontakt z uczestnikami po zakończeniu programu w miejscu ich zamieszkania, kontakt z dzielnicowymi
	7. Gorzowskie Centrum Pomocy Rodzinie i Polityki Społecznej	- 38 mężczyzn	0	0	Program opracowany w oparciu o model z Duluth oraz uwzględniający wytyczne z załącznika do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie -sesje grupowe	-Wykłady -warsztaty -dyskusja -odnoszenie się do własnych doświadczeń -świczenie technik zastępowania agresji oraz radzenia sobie ze złością	-Od kwietnia do czerwca 2008 r. (pierwsza grupa); od września do grudnia 2008 r. (druga grupa	-Prowadzący zaobserwowali u 75% uczestników całkowite lub duże zaangażowanie oraz aktywność podczas zajęć - wyniki przeprowadzo-nych testów wskazują na obniżenie agresji wobec innych osób, -obserwacje prowadzących wskazują na obniżenie agresji werbalnej, zwiększyła się kontrola uczestników nad własnymi agresywnymi reakcjami, hamowanie wrogości	Ze względu na specyfikę grupy (osadzeni w zakładzie karnym typu półotwartego) monitoring w trakcie trwania programu oraz miesiąc po jego zakończeniu; test IPSA (poziom badania agresji) przed rozpoczęciem i po zakończeniu programu; obserwacje i wypełniona ankietą przez pracowników zakładu karnego

	8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zielonej Górze	0	0	-2 mężczyzn -3 kobiety	Program autorski realizatorów zadania „Trening Umiejętności Komunikacyjnych” na podst. Treningu Zastępowania Agresji -zajęcia grupowe -zajęcia indywidualne	Warsztaty -modelowanie zachowań -indywidualne konsultacje -wypełnianie arkuszy umiejętności prospołecznych -odgrywanie scenek sytuacyjnych	Od października do grudnia 2008 r.	Prowadzący zwrócili uwagę na ewolucję postaw uczestników (np. przechodzenie z postawy atakującej na współpracującą) -obniżanie się lęku przez pracę w grupie -nabycie umiejętności rozpoznawanie własnych zachowań jako agresywnych i przemocowych, -obserwacja wzrostu świadomości uczestników co do zjawiska przemocy w rodzinie	- Monitoring planuje się prowadzić poprzez kontakt z kuratorami sądowymi oraz osobisty kontakt ze sprawcami i ich rodzinami przez okres do 3 lat
	9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach	-12 mężczyzn	0	0	Program Edukacyjno-Korekcyjny Dla Sprawców Przemocy PARTNER -spotkania indywidualne -spotkania grupowe	-Wykłady -warsztaty -konsultacje indywidualne -analiza przypadków społecznych i zachowań asertywnych	Od października do grudnia 2008 r.	Uczestnicy uzyskali wiedzę nt. zjawiska przemocy, konsekwencji ponoszonych przez jej ofiary, -poznali metody i techniki nieagresywnego reagowania w sytuacjach stresowych, -nieagresywne-go, konstruktywnego rozwiązywania problemów -poznali prawidłowe wzorce relacji między członkami rodziny -uczestnicy deklarowali zmniejszenie lub ustanie u nich zachowań przemocowych	Monitoring planowany jest na trzy lata (co pół roku)

10. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach	-3 mężczyzn	0	-6 mężczyzn -1 kobieta	Autorski program plus Trening Zastępowania Agresji -spotkania indywidualne -spotkania grupowe	-Modelowanie -odgrywanie ról -informacje zwrotne -generalizacja i transfer ćwiczonych umiejętności do praktyki życia codziennego	-Od września do grudnia 2008 r.	- Uświadomiono sprawcom czym jest przemoc, -wzrost świadomości sprawców co do własnych zachowań przemocowych -rozpoznawanie przez sprawców sygnałów ostrzegawczych o narastającej agresji -nabycie nowych umiejętności rozwiązywania konfliktów -nabycie umiejętności partnerski par układania stosunków w rodzinie -kształtowanie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć	- Monitoring przez okres roku poprzez nawiązanie kontaktów z kuratorami, kontakt z rodzinami sprawców, kontakt z policją
11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku	0	0	-14 mężczyzn -1 kobieta	Dostosowany do potrzeb Program Edukacyjno-Korekcyjny Dla Sprawców Przemocy PARTNER -spotkania indywidualne	-Indywidualne konsultacje -analiza przypadków	Od kwietnia do grudnia 2008 r.	W trakcie programu uczestnicy zaprzestali stosowania przemocy -nabyły wiedzę o mechanizmach przemocy i sposobach zapobiegania aktów przemocy -dostateczne zaangażowanie w zajęcia	-Monitoring w okresie 1,5 roku poprzez nawiązywanie kontaktu z osobami bliskimi wskazanymi w ankiecie przez uczestników programu
12. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie	0	0	-5 mężczyzn	Program autorski na podst. Zasad terapii behawioralnej oraz materiału szkoleniowego „Praca ze sprawcami przemocy” Fundacji „Będziesz”	-Samoanaliza kwestionariusza zachowań przemocowych -praca z tekstem -ćwiczenia asertywności -pogadanki	Od listopada do grudnia 2008 r.	- Zapoznanie uczestników z technikami redukcji napięcia emocjonalnego -zmiana przekonań co do zjawiska przemocy i jej	-Roczny monitoring poprzez zbieranie informacji od dzielnicowych

					-spotkania indywidualne -spotkania grupowe	-dyskusje -wymiana doświadczeń		mechanizmów -rozpoznawanie u siebie symptomów narastania agresji i umiejętność jej powstrzymywania -rozdzielanie zachowań agresywnych i asertywnych -poznanie przez uczestników cyklu przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem sygnałów o narastaniu agresji	
	13. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp.	0	0	- 7 mężczyzn	Program autorski prowadzących opracowany na podst. Wytycznych do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie -sesje indywidualne -sesje grupowe	Indywidualne konsultacje, -analiza doświadczeń -omawianie przypadków -mini-wykłady -pogadanki -prezentacje -„burza mózgów” -gry psychologiczne -plastyczne formy ekspresji	-Od września do grudnia 2008 r.	-Uznanie przez uczestników osobistej odpowiedzialności za konsekwencje stosowania przemocy i obecną sytuację życiową (rozpad związków, bezdomność, konieczność korzystania z placówki dla osób bezdomnych) -nabycie wiedzy i umiejętności powstrzymywania eskalacji agresji -wzrost krytycyzmu wobec zachowań przemocowych -prowadzący zaobserwowali wykazywanie przez uczestników starań w kierunku wyeliminowania	- Ze względu na specyficzną sytuację uczestników (bezdumni korzystający z pomocy domu dla osób bezdomnych) monitoring uzyskanych efektów sprowadza się do kontaktu z kadrą ośrodka i odnosi się do samooceny, oceny pozostałych członków grupy i oceny funkcjonowania w społeczności Schroniska

								dotychczasowych reakcji agresywnych -respektowanie przyjętych zasad zachowania na spotkaniach grupy	
	14. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze	13 mężczyzn 11 kobiet	0	-2 mężczyzn -35 kobiet	Poszczególne bloki programowe realizowano poprzez: program autorskie prowadzących, zawierające m.in.: podstawy programowe terapii Gestalt, Treningu Zastępowania Agresji, psychoedukacji -sesje indywidualne -spotkania grupowe	-Indywidualne konsultacje, -kontakt terapeutyczny -pomoc psychologiczna - -behawioralny trening kontroli zachowania i rozpoznawania emocji -trening umiejętności społecznych -psychoedukacja -warsztaty	Od stycznia do grudnia 2008 r.	Zwiększenie świadomości uczestników co do źródeł własnych zachowań przemocowych, -uzyskanie świadomości co do relacji przeniesionych i paradoksu zachowań przemocowych -wypracowanie przez uczestników nowych stylów zachowań -poznanie metod rozwiązywania konfliktu	Monitoring do 2 lat poprzez współpracę z rodzinami, kuratorami sądowymi, RODK
5.	<u>Łódzkie</u> 1. Miejski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łodzi	10 mężczyzn	124 mężczyzn 1 kobieta	0	Program realizowany w trybie zajęć ambulatoryjnych (otwartych). Stosowano następujące formy pracy korekcyjno – edukacyjnej: - porady diagnostyczne, - zajęcia indywidualne, - zajęcia grupowe.	Główne metody pracy obejmowały: - analizę doświadczeń własnych, - trening umiejętności -mikroedukację, - zadania domowe.	Program realizowany na terenie Ośrodka w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2008 roku.	Zgodnie z umową 48 osób, ukończyło cały cykl programu: - 6 sesji grupowych, - 9 zajęć indywidualnych, - 3 porady diagnostyczne. Ze względu na większą liczbę uczestników, średnia ilość świadczeń na 1 uczestnika programu wyniosła: - 2,03 porady diagnostycznej,	Ocena efektywności w zakresie tzw. efektów twardych rozumianych jako ilość sprawców uczestniczących we wszystkich rodzajach zajęć zgodnie z założeniami umowy w roku 2008 wyniosła 100%. W zakresie tzw. efektów miękkich rozumianych jako poprawa funkcjonowania w relacjach społecznych min. poprzez

								- 5,89 zajęć indywidualnych, - 2,73 sesji terapii grupowej.	niestosowanie przemocy nie jest możliwa z uwagi na nie utrzymywanie kontaktów z Ośrodkiem uczestników programu po jego przerwaniu lub zakończeniu. Z psychologicznego punktu widzenia uczestników cechowała duża „wypadalność” z terapii.
	2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu	10 mężczyzn	0	0	72 godz. dydaktyczne. Pierwszym etapem były 2 sesje indywidualne po 3 godz. dydaktyczne. Drugim 22 sesje grupowe po 3 godz. dydaktyczne podzielone na blok edukacyjny i korekcyjny. Zajęcia prowadzone były w formie wykładów, ćwiczeń i warsztatów.	Program prowadzony był przez: pracownika socjalnego – koordynatora programu, prawnika i 2 psychologów – psychoterapeutów. Przystawianie wiedzy odbywało się w sposób aktywizujący uczestników, poprzez prowadzenie otwartej dyskusji oraz pracę z indywidualnym przypadkiem.	Oddziaływania terapeutyczne przez okres 3 miesięcy (od 9 maja do 1 sierpnia). Monitoring do końca roku	Z grupy 10 osób program korekcyjno-edukacyjny ukończyło 8 osób (jedna zrezygnowała zaraz na wstępie i jedna nie uzyskała certyfikatu ukończenia programu ze względu na przeniesienie do innego zakładu karnego).	Ankieta ewaluacyjna na zakończenie działań terapeutycznych, monitorowanie zachowań osób, które kończyły program korekcyjno-edukacyjny poprzez kontakty telefoniczne z psychologiem zatrudnionym w Zakładzie Karnym w Łowiczu oraz osobami wskazanymi przez uczestników programów w ankiecie ewaluacyjnej.
	3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie	3 mężczyzn	2 mężczyzn	3 mężczyzn	Warsztatowa	Spotkania w grupach i indywidualnie	Czerwiec – listopad 2008	1. Wzrost świadomości sprawy na temat swoich zachowań - zmniejszanie reakcji zachowań agresywnych - zwiększenie odpowiedzialności sprawy za popełnione czyny 2. Uświadomienie sobie popełnionych czynów	Umówiony kontakt po upływie roku

	4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim	0	3 kobiety	4 mężczyzn	Każda z osób uczestniczących w programie została zdiagnozowana psychologicznie i na podstawie tej diagnozy został dla niej opracowany osobisty program terapii krótkoterminowej, który realizowany był podczas sesji terapii indywidualnych. W okresie od 15.08.2008r. do 21.08.2008r. osoby objęte programem uczestniczyły w obozie terapeutycznym, podczas którego odbywały się zajęcia grupowe, terapia indywidualna, konsultacje indywidualne oraz w przypadku dwojga uczestników – sesje partnerskie	W trakcie zajęć grupowych i spotkań indywidualnych z uczestnikami stosowano metody pracy: wykłady, pogadanki, dyskusje, ćwiczenia indywidualne i grupowe, analiza nagrań video, case study, itp.	Program trwał 3 miesiące - od lipca 2008r. do września 2008r. i został zakończony spotkaniem uczestników programu z Dyrektorem MOPR w dniu 22.09.2008r.	Największe zmiany u uczestników udało się uzyskać na poziomie motywacyjnym (znacznie silniejsza motywacja do wprowadzania lub kontynuowania konstruktywnych zmian). Wymierne efekty pojawiły się w zakresie nabycia konkretnych umiejętności (np. radzenia sobie ze złością, kontrolowania swoich zachowań) oraz zdobycia wiedzy. Uczestnicy programu ocenili przydatność i efektywność zaproponowanych form zajęć dla siebie m.in. w anonimowych ankietach wypełnionych po zakończeniu programu.	Po zakończeniu programu jego uczestnicy do końca roku 2008 raz w miesiącu spotykali się w ramach grupy wsparcia. Ponadto pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim są w stałym kontakcie z uczestnikami programu.
	5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach	1 mężczyzna	0	0	Z uwagi na fakt, że w programie brał udział 1 uczestnik, program miał formę indywidualnych zajęć korekcyjnych	Zajęcia miały charakter ćwiczeniowy, z elementami wykładu. Prowadzący korzystał z wywiadu, kwestionariuszy przemocy, listy pytań.	Program realizowany był przez 3 miesiące, tj. październik, listopad, grudzień 2008 r.	Praca nad zmianą postaw i zachowań, zdobycie umiejętności konstruktywnego wyrażania złości, zmiana postaw społecznych, zmiana zachowań agresywnych.	Celem monitoringu nawiązano współpracę z kuratorem zawodowym Sądu Rejonowego w Łasku sprawującym dozór nad uczestnikiem Programu. Powyższy monitoring będzie trwał do czasu zakończenia okresu próby, tj. do 17 stycznia 2011 r.

	6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku	5 mężczyzn ukończyło 3 mężczyzn	3 mężczyzn ukończyło 2 mężczyzn	0	Grupowa	Mini wykłady - ćwiczenia - odgrywanie scenek - „burza mózgów” - dyskusja - prezentacja krótkiego filmu	09.10.2008-16-12.2008 2 razy w tygodniu po 3 h – łącznie 54 h.	1. Zdobywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. 2. Pozytywnie zmieniły się relacje w rodzinach uczestników. 3. Zachowanie abstynencji. 4. Nawiązanie współpracy z kuratorami sądowymi, pracownikami MOPS /zainteresowanie sprawami podopiecznych i ich rodzin, motywowanie ich do uczestnictwa w programie/	1. Spotkania z uczestnikami programu w okresie I-IX 2009 z różną częstotliwością /styczeń, luty, maj, wrzesień/ 2. Uzyskanie informacji od partnerów, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych. 3. Ankieta dla uczestników programu i ich partnerek.
	7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Skierniewicach	1 mężczyzna	8 mężczyzn 1 kobieta	4 mężczyzn 2 kobiety	- Zajęcia grupowe, - konsultacje indywidualne, - wyjazdy w środowisko - rozmowy z uczestnikami programu i członkami ich rodzin	Wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty, - dyskusja, - projekcja filmu, - rozmowy indywidualne	Wrzesień – grudzień 2008 r. (zajęcia korekcyjno-educacyjne) [od czerwca 2008 r. trwał nabór uczestników]	- Nabycie wiedzy na temat przemocy i uzależnień, - zmiana relacji interpersonalnych w rodzinach, - zwiększenie świadomości własnych zachowań przemocowych, - zapoznanie ze sposobami rozwiązywania konfliktów i konstruktywnymi sposobami radzenia sobie z emocjami, - zwiększenie świadomości rodzin sprawców przemocy	Przeprowadzenie ankiet wśród uczestników programu (II/III kwartał 2009 r.) monitoring w środowisku rodzinnym uczestników programu (2009 rok).

								na zachowania agresywne.	
6.	<u>Małopolskie</u> 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Brzesko	0	-1 mężczyzna	- 1 kobieta	- Sesje indywidualne	- Konsultacje	- Od 1 tygodnia do 2 miesięcy	Zrozumienie faktu stosowanie przemocy, zwiększenie umiejętności radzenia sobie z emocjami i stresem	- Monitorowanie obejmuje kontakt telefoniczny z psychologiem, wykonywany raz w miesiącu
	2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej Bochnia	- 68 mężczyzn	0	- 14 mężczyzn	- Sesje indywidualne - sesje grupowe - praca nad zmianą postaw, Program pn. „Educations Groups For Men Who Batter – the Duluth Model”	Wykłady, - warsztaty, - treningi edukacyjne - dyskusje grupowe, - sesje terapeutyczne-	- 2 razy po 6 miesięcy	- Wyrażanie złości w bezpieczny i konstruktywny dla siebie i najbliższych sposób, po przez umiejętne rozpoznawanie i wyrażanie emocji, podniesienie wrażliwości społecznej sprawców wobec zjawiska przemocy w rodzinie	- Od 3 do 12 miesięcy - monitorowanie po przez bezpośrednie, cykliczne kontakty z dyrektorem, psychologiem i wychowawcami Zakładu Karnego, - cykliczne spotkania i kontakty z dzielnicowymi, pracownikami socjalnymi Ośrodków Pomocy Społecznej, kuratorami Sądu Rejonowego
	3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Chrzanów	- 14 mężczyzn	0	- 8 mężczyzn	- Sesje indywidualne - sesje grupowe	- Dyskusje, - ćwiczenia, - trening umiejętności społecznych i asertywności	- Dwie edycje po 6 miesięcy	- Wzrost poczucia odpowiedzialności, wzrost krytycyzmu wobec stosowania przemocy	- Od 3 do 12 miesięcy monitorowanie odbywa się po przez założenie dla każdego uczestnika teczki indywidualnej, - kontakt z ośrodkami pomocy społecznej właściwych ze względu na miejsce zamieszkania o weryfikowanie w trakcie wywiadów środowiskowych jego sytuacji rodzinnej

4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gorlice	0	- 16 mężczyzn	- 1 mężczyzna	- Sesje indywidualne - sesje grupowe	- Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - praca indywidualna obejmująca konsultacje indywidualne, motywowanie, diagnozowanie problemu, zawieranie kontraktu	- Dwie edycje po 6 miesięcy	- Uznanie swoich zachowań agresywnych za przemoc, - umiejętność mówienia o swoich problemach, - umiejętność stosowania poznanych technik radzenia sobie w trudnych emocjonalnie sytuacjach	- Od momentu uczestnictwa w programie do 36 miesięcy monitorowanie po przez kontakt z kuratorami sądowymi, pracownikami pomocy społecznej, policji, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, - monitorowanie po przez kontakt z rodzina na podstawie załączonego do kontraktu upoważnienia podpisanego przez sprawcę przemocy
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Kraków	0	0	- 6 mężczyzn	- Konsultacje indywidualne	- Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - praca indywidualna obejmująca konsultacje indywidualne, motywowanie, diagnozowanie problemu, zawieranie kontraktu	Raz w tygodniu przez 2 miesiące	Uznanie swoich zachowań agresywnych za przemoc, - umiejętność mówienia o swoich problemach,	- Od momentu uczestnictwa w programie monitorowanie po przez kontakt z rodzina na podstawie zgody uczestnika programu
6. Ośrodek Interwencji Kryzysowej Myślenice	- 2 mężczyzn	- 3 mężczyzn	- 28 mężczyzn	- Sesje indywidualne - sesje grupowe	- Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - program autorski na podstawie "Educations Groups For Men Who Batter – the Duluth Model"	- Dwie edycje po 5 miesięcy	- Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, - uzyskanie wiedzy pozwalającej dostrześć i przeciwdziałać zachowaniom negatywnym	- Od momentu uczestnictwa w programie do 36 miesięcy monitorowanie po przez kontakt z kuratorami zawodowymi i społecznymi sądu rejonowego oraz pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej i dzielnicowymi

7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Nowy Sącz	0	- 10 mężczyzn	0	- Sesje indywidualne - sesje grupowe	Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - sesje indywidualna	- 4 miesiące	- Nabycie nowych umiejętności interpersonalnych, po przez nabywanie praktycznych wskazówek i umiejętności nabytych w czasie trwania warsztatów	- Od momentu uczestnictwa w programie do 8 miesięcy monitorowanie po przez kontakt z rodzinami sprawców oraz współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, policja po wyrażeniu zgody przez uczestników programu na pozyskiwanie i przekazywanie powyższych informacji
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Olkusz	- 4 mężczyzn	0	- 12 mężczyzn	- Praca nad zmianą postaw, Program pn. „Educations Groups For Men Who Batter – the Duluth Model	- Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia	- 6 miesięcy	- Korekcja zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych - uznanie faktu stosowania przemocy	- Od momentu uczestnictwa w programie do 24 miesięcy monitorowanie po przez stały kontakt prowadzących program kuratorami, policją i pracownikami ośrodków pomocy społecznej
9. Powiatowe Centrum Pomocy Oświęcim	- 7 mężczyzn	- 3 mężczyzn	- 3 mężczyzn - 1 kobieta	- Terapia indywidualna, - terapia grupowa	- Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia	- 5 miesięcy	- Uznanie przez sprawce faktu stosowania przemocy, - zdobycie wiedzy o pozwalających zrozumieć swoje zachowania i kontrolowanie ich	- Od momentu uczestnictwa w programie do 12 miesięcy monitorowanie po przez stały kontakt prowadzących z klientami którzy zgłaszają się konsultacje - współpraca realizatorów program z sądem rodzinnym, karnym, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej i ośrodkiem interwencji kryzysowej

10. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Proszowice	0	0	- 12 mężczyzn	- Praca nad zmianą postaw, na podstawie programu autorskiego opartego na „Educations Groups For Men Who Batter – the Duluth Model	- Spotkania indywidualne - wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia,	- 4 edycje po 3 miesiące	- Uznanie przez sprawcę faktu stosowania przemocy, - brak negatywnych zgłoszeń na policję od rodzin sprawców	- Od momentu uczestnictwa w programie do 24 miesięcy monitorowanie po przez stały konsultacje prowadzących z rodziną klienta ponadto pół roku po ukończeniu programu zostanie przeprowadzona ankieta ewaluacyjna ze sprawca i jego rodziną
11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Sucha Beskidzka	0	0	- 6 mężczyzn	- Sesje indywidualne , - sesje grupowe	- Spotkania indywidualne - rozmowy - wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia	- 2 edycje jedna 3 miesiące, druga 6 miesięcy	Powstrzymanie się przez osoby stosujące przemoc od stosowania aktów przemocy - zdobycie wiedzy na temat zachowań korygujących umiejętności samokontroli i negatywnych reakcji	- Od momentu uczestnictwa w programie do 24 miesięcy monitorowanie przez stały kontakt z osobami znaczącymi dla sprawców w trakcie trwania programu, a także kuratorami, współpraca z punktem interwencji kryzysowej – kwartalne spotkania z uczestnikami programu z osobami prowadzącymi program w celu wsparcia i udzielenia pomocy
12. Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny w Zakopanem, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Zakopane	0	- 1kobieta, - 10 mężczyzn	- 6 kobiet, - 8 mężczyzn	- Sesje indywidualne , - sesje grupowe, - praca nad zmianą „Educations Groups For Men Who Batter – the Duluth Model	- Spotkania indywidualne, - spotkania grupowe, - ćwiczenia, - warsztaty	- 9 miesięcy	- Zmiana przekonań i postaw wobec zachowań związanych z przemocom uczestników programu	- Od momentu uczestnictwa w programie do 24 miesięcy monitorowanie przez stały kontakt pracownika socjalnego z rodziną i rozmowy ze sprawcami (bezpośrednie lub przez telefon, ponadto pracownik socjalny jest w stałym kontakcie z policjantami dzielnicowymi znającymi sytuacje rodzin

	13. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Wadowice	- 11 mężczyzn	- 5 mężczyzn	0	Praca nad zmianą „Educations Groups For Men Who Batter – the Duluth Model	Spotkania indywidualne - wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - scenki, - samodzielne zadania domowe	- 8 miesięcy	Uświadomienie sprawcy czym jest przemoc, - uzyskanie przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich, - opracowanie „planu bezpieczeństwa” w zapobieganiu użyciu siły i przemocy	- Od momentu uczestnictwa w programie do 36 miesięcy monitorowanie przez stał kontakt prowadzących z osobami będącymi w zakładzie karnym, - w przypadku opuszczenia zakładu karnego próba nawiązania kontaktu z ośrodkiem pomocy społecznej, policja w miejscu zamieszkania uczestnika
	14. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Kraków	- 1 mężczyzna	0	- 29 mężczyzn	- Indywidualne konsultacje psychologiczne, - zajęcia grupowe,	- Spotkania indywidualne - spotkania grupowe	- Dwie edycje po 6 miesięcy	- Zmniejszenie negatywnych skutków stosowania przemocy i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa rodzin, - wzrost wiedzy uczestników programu na temat zjawiska przemocy w rodzinie	-Od momentu uczestnictwa w programie do 36 miesięcy , - monitorowanie dokumentacji prowadzonej dla uczestników programu pod kątem procesu zachodzących zmian, - wywiady i wizyty domowe pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania sprawcy, - analiza sytuacji rodzinnej na spotkaniu z psychologiem i prawnikiem
	15. Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej	- 12 mężczyzn	0	0	- Zajęcia grupowe	- Rozmowy indywidualne - mini wykłady, - ćwiczenia, - dyskusje	- 6 miesięcy	- Nabycie umiejętności kontrolowania własnej impulsywności, znajomości alternatywnych sposobów zachowania i umiejętności ich stosowania,	Od momentu uczestnictwa w programie do 36 miesięcy , - monitorowanie poprzez kontakt pracownika ośrodka interwencji kryzysowej z psychologiem Zakładu Karnego, - Po opuszczeniu Zakładu Karnego i otrzymaniu informacji o pobycie

								- rozwój myślenia moralnego	uczestnika kontakt z pracownikiem socjalnym ośrodka w którym po opuszczeniu zakładu karnego zamieszka skazany
	16. Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy Tarnów	- 91 mężczyzn	0	- 32 mężczyzn	- zajęcia grupowe,	- Oddziaływania psychoedukacyjne, - wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty, - treningi	- Trzy etapy po 3 miesiące	- Nabycie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy, - zmiana dotychczasowych przekonań w tym względzie, - nabycie podstawowych umiejętności kontroli złości i nabycie motywacji do nieagresywnego, partnerskiego sposobu życia w relacjach rodzinnych	- Od momentu uczestnictwa w programie do 36 miesięcy , - prowadzący zajęcia są w stałym kontakcie ze służbami wydziałów penitencjarnych i odbywają rozmowy na temat monitorowania zachowań skazanych w trakcie odbywania kary, - obserwacja zachowania uczestników programu w czasie spotkań z członkami rodzin
7.	<u>Mazowieckie</u> 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipsku	4 mężczyzn	11 mężczyzn	1 mężczyzna	Sesje indywidualne, sesje grupowe, psychoterapia indywidualna, praca nad zmianą postaw	Wykłady, warsztaty, ćwiczenia, treningi edukacyjne dyskusje grup. Praca socjalna w środowisku rodzinnym	4 miesiące	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się przez te osoby od aktów przemocy Zdobycie wiedzy w zakresie wychowania dzieci bez przemocy Zmiana w postawach i zachowaniu sprawców. Zwiększenie odpowiedzialności za własne czyny; Korekta zachowań agresywnych na	Monitorowanie odbywa się poprzez kontakt terapeutów ze sprawcami, którzy podpisali kontrakt i zgodę na takie kontakty, pracownicy socjalni są w kontakcie z pracownikami Kuratorskiej Służby Sądowniczej, pracownikami OPS, którzy sporządzają wywiady środowiskowe

								asertywne. Powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu, umiejętność radzenia sobie z trudnymi zachowaniami innych, ustabilizowanie sytuacji materialnej, wyciszenie konfliktu z partnerem	
	2. Zespół Ośrodków Wsparcia Piastów	13 mężczyzn	12 mężczyzn	0	Konsultacje indywidualne w ramach kwalifikacji do udziału w programie; Sesje grupowe w ramach realizacji programu korekcyjno-educacyjnego	Wykłady (psychoedukacja); warsztaty konkretnych umiejętności; ćwiczenia (analiza mechanizmów własnych zachowań przemocowych); treningi edukacyjne (praca na scenkach czytanych); dyskusje grupowe; psychodramy	3 miesiące	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się przez te osoby od aktów przemocy Zdobycie wiedzy w zakresie wychowania dzieci bez przemocy Zmiana w postawach i zachowaniu sprawców. Zwiększenie odpowiedzialności za własne czyny; Korekta zachowań agresywnych na asertywne. Powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu, umiejętność radzenia sobie z trudnymi zachowaniami innych, ustabilizowanie sytuacji materialnej, wyciszenie konfliktu z partnerem	Monitoring uwzględnia kontakt z partnerkami skazanych w momencie ich zgłoszenia się do ZOW po powrocie skazanego do domu w sytuacji ponownego wystąpienia przemocy. Osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno-educacyjne są w kontakcie z psychologiem penitencjarnym oraz funkcjonariuszami Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej.

	3. Zespół Ośrodków Wsparcia Mława	15 mężczyzn	12 mężczyzn	3 mężczyzn	Sesje grupowe	Rozmowy indywidualne, psychoedukacja w formie mini wykładów warsztaty dyskusje grup. psychodramy	Od 3-4 miesięcy	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się przez te osoby od aktów przemocy Zdobycie wiedzy w zakresie wychowania dzieci bez przemocy Zmiana w postawach i zachowaniu sprawców. Zwiększenie odpowiedzialności za własne czyny; Korekta zachowań agresywnych na asertywne. Powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu, umiejętność radzenia sobie z trudnymi zachowaniami innych, ustabilizowanie sytuacji materialnej, wyciszenie konfliktu z partnerem	Monitorowanie odbywa się poprzez Areszt Śledczy w Działdowie oraz poprzez kontakt z kuratorami

	4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Płońsk	19 mężczyzn	2 mężczyzn	0	Sesje grupowe, psychoterapia indywidualna, Praca nad zmianą postaw	Wykłady ćwiczenia treningi, dyskusje w grupie	Cały rok	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się przez te osoby od aktów przemocy Zdobycie wiedzy w zakresie wychowania dzieci bez przemocy Zmiana w postawach i zachowaniu sprawców. Zwiększenie odpowiedzialności za własne czyny; Korekta zachowań agresywnych na asertywne. Powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu, umiejętność radzenia sobie z trudnymi zachowaniami innych, ustabilizowanie sytuacji materialnej, wyciszenie konfliktu z partnerem	Monitorowanie polega na kontakcie terapeutów ze sprawcami.. Pracownicy socjalni są w kontakcie z kuratorami.
	5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Sierpc	8 mężczyzn	2 mężczyzn	0	Sesje grupowe, psychoterapia indywidualna, Praca nad zmianą postaw	Wykłady ćwiczenia treningi edukacyjne, dyskusje grup	3 miesiące	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się przez te osoby od aktów przemocy Zdobycie wiedzy w zakresie wychowania dzieci bez przemocy Zmiana w postawach i zachowaniu	Monitorowanie poprzez kontakt z kuratorami

								<p> sprawców. Zwiększenie odpowiedzialności za własne czyny; Korekta zachowań agresywnych na asertywne. Powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu, umiejętność radzenia sobie z trudnymi zachowaniami innych, ustabilizowanie sytuacji materialnej, wyciszenie konfliktu z partnerem</p>	
	6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Płock-zadanie zlecone Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej w Płocku	0	9 mężczyzn 2 kobiety	0	Sesje indywidualne, Sesje grupowe, Psychoterapia Indywidualna, praca nad zmianą postaw	Wykłady, terapia indywidualna i grupowa, konsultacje terapeutyczne i prawne	3 miesiące, od X do XII.2008	<p>Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się przez te osoby od aktów przemocy Zdobycie wiedzy w zakresie wychowania dzieci bez przemocy Zmiana w postawach i zachowaniu sprawców. Zwiększenie odpowiedzialności za własne czyny; Korekta zachowań agresywnych na asertywne. Powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu, umiejętność radzenia sobie z trudnymi</p>	Monitorowanie odbywa się przez stały kontakt z pracownikami Kuratorskiej Służby Sądowniczej, Policją, Sądów rodzinnych, pracownikami OPS i Gminnymi Komisjami/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

								zachowaniami innych, ustabilizowanie sytuacji materialnej, wyciszenie konfliktu z partnerem	
8.	<u>Opolskie</u> 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w K-Koźlu	42 mężczyzn	0	0	Praca grupowa-praca indywidualna -praca z elementami psychokorekcji i psychoterapii,- praca z wykorzystaniem nośników audio, video.	Wykład, mini wykład,- ćwiczenia małych 2-3 osobowych grupach,- psychodrama,- indywidualna - praca nad zmianą zachowań (pisanie dziennika),-burza mózgów,-dyskusja,-testy, Ankiety -ulotki -filmy, instruktażowe „Jak radzić sobie z gniewem”,	3 miesiące	Zapoznanie uczestników podstawowymi wiadomościami dot. stosowania przemocy i konsekwencji prawnych z tym związanych. Sprawcy uznają za fakt stosowanie przemocy, uczą się zachowań powstrzymujących przemoc, równocześnie nabywają wiedzę i umiejętności pozwalające na zastosowanie zachowań alternatywnych przypadku wystąpienia kryzysu	Poprzez spotkania zespołów interdyscyplinarnych zdobywa się informację na temat funkcjonowania rodzin , w których stosowana była przemoc przez osoby uczestniczące w programie. Zbierane są opinie ze szkół, OPS-ów, ZOZ-ów, poradni odwykowych .Raz w miesiącu odbywają się spotkania indywidualne dla uczestników grup, które zakończyły program monitorujące efekty
	2. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu.	20 mężczyzn 10 kobiet	9 mężczyzn	21 mężczyzn, 17 kobiet	Sesje grupowe,- sesje indywidualne,- terapia indywidualna,- program autorski oparty na zasadach zgodnych z wytycznymi do tworzenia modelowych programów	Wykłady, mini wykłady,- warsztaty,- metody projekcyjne,- scenki,- dyskusje,- wizualizacja,- techniki relaksacyjne,-informacja zwrotne,-psychologiczne zabawy grupowe,-kontrola złości	3 miesiące	Sprawcy uznają za fakt stosowanie przemocy, uczą się zachowań powstrzymujących przemoc, Uświadomili sobie straty i szkody, które wyniknęły z braku kontroli nad złością i w wyniku stosowanej	Pracownicy SOW są w stałym kontakcie z pracownikami socjalnymi z rejonów opiekuńczych, kontakt z pedagogiem, z środowiskiem zamieszkania, monitorowie osób przebywających w zakładzie karnym.

					korekcyjno- edukacyjnych,	-uczenie konstruktywnego uwalniania emocji i napięć.		przemocy wobec członków rodziny.Zdobyli wiedzę o źródłach i mechanizmach zachowań agresywnych pozwalająca na korekcję zachowan destrukcyjnych i rozwijanie umiejętności samokontroli.	
	3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Punkt Interwencji Głubczyce	12 mężczyzn	0	6 mężczyzn	Sesje indywidualne sesje grupowe	Wykłady mini wykłady Ćwiczenia Prace indywidualne (kwestionariusze, ankiety, rysunek), Obserwacja, Wywiad, Wizualizacja, Prace domowe	Od 2,5 miesiąca do 11 miesięcy	Deklaracja powstrzymywania się od zachowań przemocowych - poprawa relacji między małżonkami - lepsza świadomość czynników wywołujących złość i zdolność rozpoznawania sytuacji ryzykownych- w przypadku niektórych uczestników są nadal trudności w opanowaniu impulsywności W wyniku przeprowadzonej ewaluacji , wśród uczestników programu realizowanego w ZK w Głubczycach wynikło, iż :- uczestnicy wzbogacili swoją wiedzę na temat siebie i swoich zachowań	Monitorowanie obejmuje kontynuację sesji podtrzymujących tj. od 6 miesiący do 24 miesięcy(w zależności od potrzeb indywidualnych)- Monitorowanie odbywa się również poprzez kontakt z ZK w Głubczycach.

								<p>agresywnych – oceniając średnio na 5,28- poprawili swoje umiejętności w zakresie komunikacji i zachowań</p> <p>agresywnych – oceniając średnio na 5,29- rozwinęli swoje umiejętności kontrolowania złości – oceniając średnio na 5,14</p>	
	4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie	0	19 mężczyzn	0	Sesje indywidualne- Sesje grupowe- Psychoterapia indywidualna	Mikroedukacja, wykłady, ćwiczenia, warsztaty, treningi, dyskusje grupowe, rysunek, psychodrama, praca na własnych doświadczeniach	Od 3 do 6 miesięcy	<p>Uzyskanie wiedzy na temat zjawiska przemocy, konsekwencji prawnych i psychologicznych jej stosowania- zwiększenie umiejętności rozpoznawania i unikania wzorów zachowań związanych z przemocą- umijętność konstruktywnego radzenia sobie ze stresem- przeprowadzenie bolesnych doświadczeń z przeszłości- umiejętność rozpoznawania i wyrażania swoich uczuć ze szczególnym uwzględnieniem empatii- pozytywne zmiany w funkcjonowaniu inter</p>	<p>Wszystkie osoby biorące udział w programie korekcyjno-edukacyjnym uczestniczyły równolegle w terapii uzależnienia od alkoholu (na równym etapie terapii) daje to możliwość monitorowania efektów programu na bieżąco nawet do 2 lat. - kontakt z rodzinami osób uczestniczących w programie (uczestnicy upoważniają podana przez siebie osobę do kontaktów).- monitorowane jest środowisko zamieszkania uczestnika programu.</p>

								i interpersonalnym- uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy	
	5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Op. we współpracy z Zakładem Karnym nr 1 w Strzelcach Opolskich oraz NZOZ Centrum Terapii i Psychoprofilaktyki w Strzelcach Opolskich	20 mężczyzn	12 mężczyzn 9 kobiet	0	Program oparty na koncepcji poznawczo - behawioralnej- psychologiczne sesje indywidualne;- psychologiczne sesje grupowe- spotkanie podsumowujące- zastosowanie metod mikroedukacji, modelowania sytuacji, odgrywania ról-- poradnictwo socjalne	Wykłady: dostarczenie informacji na temat zjawiska przemocy, nauka nazywania zachowań przemocowych, rozpoznawania i nazywania uczuć, ujawnianie negatywnych przekonań, postaw wspierających zachowania przemocowe, zapoznanie z zasadami komunikacji interpersonalnej technikami radzenia sobie ze złością, krytyką, sposobami rozwiązywania konfliktów - praca w grupie, - ćwiczenia konstruktywnych zachowań, rozwijanie umiejętności prawidłowej komunikacji,- dyskusje grupowe- ankiety- badanie osobistych przekonań i postaw wspierających stosowanie przemocy	Od 3 do 7 miesięcy	Próba określenia przez uczestników własnej odpowiedzialności za popełnione czyny, uświadomienie możliwości zmiany wyobrażenia na temat przemocy, porównanie swojej sytuacji z sytuacją innych osób, stworzenie warunków do otrzymania informacji zwrotnych, wsparcia, zdobycie wiedzy w postrzeganiu sprawstwa przemocy i przyjmowaniu odpowiedzialności za swoje zachowanie. Zmiany behawioralne (ćwiczenie konstruktywnych zachowań, rozwijanie umiejętności prawidłowej komunikacji). Badanie osobistych przekonań i postaw wspierających stosowanie przemocy (zwrócenie uwagi, że stosowanie przemocy	Monitorowanie zachowania uczestników polegało na omówieniu zmian w postrzeganiu sprawstwa przemocy i przyjmowaniu odpowiedzialności za swoje zachowanie. Dwanaście osób oceniło, że udział w programie przyniósł im korzyści. Działania i zachowania uczestników monitorowane są poprzez stały kontakt z osobą realizującą program, która jednocześnie jest psychologiem z zakładu karnym, w którym przebywają skazani. Ponieważ osoby biorące udział w programie korekcyjno – edukacyjnym uczestniczą również w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków w NZOZ Centrum Terapii i Psychoprofilaktyki w Strzelcach Opolskich , ich działania i zachowania monitorowane są poprzez stały kontakt z osobą realizującą program, która jednocześnie jest

								jest wyborem i ma na celu dominację, górowanie nad ofiarą).	specjalistą psychoterapii uzależnień w NZOZ Centrum Terapii i Psychoprofilaktyki w Strzelcach Opolskich.
	6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku-Ośrodek Interwencji Kryzysowe Prudnik	10 mężczyzn	11 mężczyzn	25 kobiet , 28 mężczyzn	.Sesje indywidualne:- sesje psychoterapii indywidualnej- praca nad zmianą postaw- konsultacje prawne- konsultacje psychiatryczne Sesje grupowe: - grupa wolnościowa męska-warsztaty psycho – edukacyjne - grupa wolnościowa dla kobiet -grupa psychoedukacyjna w Areszcie Śledczym	Mikroedukacje- warsztaty psychoedukacyjne- Ćwiczenia - dyskusje -grupowe- psychodramy -prace zadaniowe -informacje zwrotne - zajęcia grupowe zastępowania agresji - zajęcia psychoedukacyjne z mechanizmów uzależnień	Od 3 do 6 miesięcy	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy- powstrzymanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na kontrolę zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych	Monitorowanie obejmuje okres 24 m-cy od momentu zakwalifikowania osoby do programu- monitorowanie odbywa się także po przez stały kontakt terapeutów z partnerkami mężczyzn, którzy przed rozpoczęciem PKE podpisali kontrakt socjalny.-pracownicy socjalni Ośrodka Interwencji Kryzysowej są w stałym kontakcie z pracownikami Kuratorskiej Służby Sądowniczej, pracownikami OPS, dzielnicowymi, którzy prowadzą rodziny w ramach programu NIEBIESKA KARTA- monitorowane jest środowisko zamieszkania uczestników PKE , w ramach działań i wywiadów środowiskowych realizowanych przez pracowników socjalnych oraz osoby przeszkolone do pierwszego kontaktu z osobami uwikłanymi w

									przemoc.
	7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Namysłów	0	11 mężczyzn 1 kobieta	2 mężczyzn	Sesje indywidualne,- sesje grupowe (zgodnie z programem opracowanym przez osoby realizujące program, tj. terapeutów)	Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - samoobserwacja; - oglądanie filmów edukacyjnych	6 miesięcy	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy;- zachowanie abstynencji;- powstrzymanie się od stosowania przemocy dzięki zdobytej wiedzy pozwalającej na kontrolę swoich zachowań;- umiejętność konstruktywnego wyrażania uczuć.	Monitorowanie na bieżąco zachowań osób, które uczestniczą w programie oraz po jego zakończeniu (do roku po zakończeniu realizacji programu przez uczestnika);- monitorowanie odbywa się także poprzez stały kontakt terapeutów z pracownikami instytucji (PCPR, OPS, OIK, Policja, itp.), których pracownicy odwiedzają środowisko zamieszkania sprawców przemocy;- monitorowanie poprzez stały kontakt terapeutów z partnerami osób uczestniczących w programie.
	8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich	20 mężczyzn	0	0	Program oparty na koncepcji poznawczo - behawioralnej - psychologiczne sesje indywidualne; - psychologiczne sesje grupowe - spotkanie podsumowujące- zastosowanie metod mikroedukacji, modelowania sytuacji, odgrywania ról	Wykłady, praca w grupie, ćwiczenie konstruktywnych zachowań, dyskusje grupowe, ankiety, badanie osobistych postaw i przekonań wspierających stosowanie przemocy	3 miesiące	Próba określenia przez uczestników własnej odpowiedzialności za popełnione czyny uświadomienie możliwości zmiany wyobrażenia na temat przemocy, porównanie swojej sytuacji z sytuacją innych osób, stworzenie warunków do otrzymania informacji zwrotnych wsparcia, zdobycie wiedzy w postrzeganiu sprawstwa przemocy	Monitorowanie zachowania uczestników polegało na omówieniu zmian w postrzeganiu sprawstwa przemocy i przyjmowaniu odpowiedzialności za swoje zachowanie . Dwanaście osób oceniło że udział w programie przyniósł im korzyści. Działania i zachowanie uczestników monitorowane są poprzez stały kontakt z osobą realizującą program która jednocześnie jest psychologiem w zakładzie karnym w którym

								i przyjmowaniu odpowiedzialności za swoje zachowanie. Zmiany behawioralne, Badanie osobistych przekonań i postaw wspierających stosowanie przemocy.	przebywają skazani.
	9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nysie	36 mężczyzn	0	0	Sesje indywidualne, praca grupowa	Wykłady, trening umiejętności i asertywności, rozwijanie umiejętności samokontroli, ćwiczenia	3 miesiące	Osoby uznały fakt że stosują przemoc, powstrzymywanie się przez te osoby od stosowania przemocy w rodzinie	Ankiety, chęć kontynuacji programu, kontakt z kuratorem, sądem.
9.	<u>Podkarpackie</u> 1. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie SOS w Lesku	59 mężczyzn	0	1 mężczyzna	Sesje indywidualne, sesje grupowe, praca nad zmianą postaw	Wykłady, warsztaty, ćwiczenia, treningi edukacyjne, dyskusje grupowe, psychodramy, projekcje filmów	3 miesiące – Areszt Śledczy w Sanoku, 3 miesiące – Zakład Karny w Uhercach Mineralnych.	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, - powstrzymywanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych, - nauka rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych, zapowiadających zachowania przemocowe, - praca nad „Planami	- Monitorowanie obejmuje okres po 6 i po 12 miesiącach po wyjściu z zakładu karnego, - monitorowanie dla osoby przebywającej na wolności dotyczy okresu po 6 i 12 miesiącach po ukończeniu programu. Na kontakt z rodziną panowie biorący udział w programie wyrazili zgodę w podpisanym kontrakcie na pierwszym spotkaniu indywidualnym. Kontakt z rodziną dotyczyłby wywiadu na temat aktualnego zachowania osoby i rezygnacji przez nią ze stosowania przemocy wobec bliskich. W związku ze specyfiką prowadzenia programu w zakładzie karnym oraz

								bezpieczeństwa”, które mają zapobiegać stosowaniu siły i przemocy, - nauka konstruktywnego wyrażania uczuć, - zwiększenie szacunku i empatii wobec innych.	dużą rotacją uczestników monitorowanie efektów programu jest utrudnione.
	2. Caritas Diecezji Sandomierskiej Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudniku nad Sanem	1 mężczyzna	5 mężczyzn	4 mężczyzn 1 kobieta	- Wywiad wstępny diagnostyczny, - sesje indywidualne, - sesje grupowe, - praca nad zmianą postaw.	- Wykłady, - dyskusje, - praca w grupie, - ćwiczenia, - treningi edukacyjne, - badania pomocnicze	4 miesiące	- Przyznanie się do faktu stosowania przemocy w rodzinie przez osoby stosujące taką przemoc, - powstrzymywanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, - kontakt z rodziną, poprzez korektę zachowań, - próba zmotywowania do wyboru wartości, do podjęcia odpowiedzialności za czyny, poprzez informację o skutkach przemocy od strony administracyjno-karnej, - personalizacja człowieka, - ochrona godności osoby ludzkiej przez wskazanie alternatywnych zachowań wobec agresji i sposobów	Monitorowanie przez kolejny rok efektów programu poprzez następujące formy pracy: - kontakt z żonami, /partnerkami życiowymi/, bądź innymi osobami z rodzin, - interwencje w środowisko zamieszkania osób stosujących przemoc w rodzinie – 22 rodziny, - współpraca z Sądem – Kuratorską Służbą Sądowniczą, Policją, Prokuraturą, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, MGOPS, - współpraca pomiędzy instytucjami koordynującymi realizację procedury „Niebieskie Kart”

								zmiany zachowania, aby wyeliminować zachowania przemocowe, - zakończenie zjawisk przemocy w rodzinie /za wcześniej na ocenę	
	3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Łańcut	0	1 mężczyzna	2 chłopców w wieku 13-17 lat	- Sesje indywidualne, - psychoterapia indywidualna, nakierowana na zatrzymanie zjawiska przemocy, - praca nad zmianą postaw.	- Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - treningi edukacyjne.	od 1 do 3 miesięcy	- Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, - uświadomienie, iż agresja jest złem, - zdobycie i podniesienie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie, - uzyskanie przez sprawcę świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich, - nabycie umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie bez agresji, - nabycie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć, - rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, - powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie	- Monitorowanie obejmuje okres tj. od 3 do 8 miesięcy, - odbywa się poprzez stały kontakt terapeutów rodzinami uczestników, którzy przed rozpoczęciem programu korekcyjno-edukacyjnego podpisali kontrakt i zgodę na takie kontakty, - pracownicy socjalni pozostają w stałym kontakcie z pracownikami kuratorskiej służby sądowniczej, pracownikami ośrodków pomocy społecznej, którzy sporządzają wywiady środowiskowe, - monitorowane jest środowisko zamieszkania uczestnika programu przez przeszkoloną osobę pierwszego kontaktu w zakresie przeciwdziałania przemocy.

								przed dalszym jej stosowaniem.	
	4. Ośrodek Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej MOPS Rzeszów	47 mężczyzn	0	4 mężczyzn	- Sesje indywidualne, - sesje grupowe, nakierowane na zatrzymanie zjawiska przemocy, - praca nad zmianą postaw, - program pn. "Partner".	- Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - rozmowy diagnostujące, motywujące, dyscyplinujące, wentylujące, - treningi edukacyjne, - dyskusje grupowe, - ankieta poznawcza, - praca pisemna na zadany temat, - muzykoterapia, - ćwiczenia relaksacyjne, - wizualizacja, - projekcja filmu.	3 miesiące	- Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, - powstrzymanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych.	- Monitorowanie obejmuje 36 miesięcy po zakończeniu programu, - pracownicy programu byli w kontakcie z wychowawcami w Zakładzie Karnym, w którym prowadzony był program, - pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej są w kontakcie z pracownikami Kuratorskiej Służby Sądowniczej oraz osobami, które doznały przemocy ze strony uczestników programów (zgodnie z kontraktem zawartym przed rozpoczęciem programu).
	5. Stalowowski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Stalowej Woli	14 kobiet, 30 mężczyzn	1 kobieta, 20 mężczyzn	5 kobiet, 19 mężczyzn	- Indywidualne oddziaływania korekcyjno edukacyjne: konsultacje, diagnoza, dodatkowe spotkania indywidualne, - terapia indywidualna i rodzinna w przypadku osób niepełnoletnich,	Indywidualna praca: na motywacji klienta/ praca nad motywacją klienta, przeformułowanie problemu na cele klienta. Grupa: - warsztaty, - ćwiczenia, - psychoedukacja,	- 4 miesiące w więzieniach, - 6-8 miesięcy w warunkach wolnościowych.	- Redukcja zachowań przemocowych, - zwiększenie kontroli nad zachowaniami agresywnymi, - kształtowanie odpowiedzialności za popełniane czyny przemocowe, - nauka nowych	- Monitorowanie docelowo obejmuje okres 3 lat, - odbywa się poprzez stały kontakt terapeutów z osobami kierującymi do programu (zgodnie z podpisanym kontraktem) najczęściej

					- grupa korekcyjno – edukacyjna: praca na procesie grupowym, psychoedukacyjna w zakresie mechanizmów przemocowych ze skutków dla osób (zmiana ich zachowania) na powody osoby stosującej przemoc (rozładowanie napięcia), nauka zachowań zastępczych, komunikacji, praca nad uznaniem swojej odpowiedzialności i podjęciem zachowań ekspicyjnych (zadania).	- dyskusje grupowe, - elementy psychodramy, - elementy treningu zastępowania agresji i wideotreningu komunikacji.		sposobów rozwiązywania problemów, - nauka prawidłowej komunikacji partnerskiej, - nauka umiejętności korzystania ze wsparcia społecznego, - trening umiejętności społecznych, - nabycie podstawowych umiejętności wychowawczych, - poznanie mechanizmów życia w rodzinie i podstawowych mechanizmów związanych z uzależnieniami	z kuratorami zawodowymi i społecznymi, bliskimi klientów, pracownikami socjalnymi, dzielnicowymi).
	6. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Dębicy	- 43 mężczyzn	1 mężczyzna 2 kobiety	0	- Sesje indywidualne z elementami terapii, - sesje grupowe – psychoedukacja.	- Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - treningi edukacyjne, - dyskusje grupowe, - psychodramy.	- 20 spotkań grupowych i 5 spotkań indywidualnych	-Powstrzymywanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych, - zdobycie wiedzy na temat choroby alkoholowej, symptomów uzależnienia oraz sygnałów	Obejmuje czas trwania programu oraz okres trzech lat po jego ukończeniu, - monitorowanie odbywa się poprzez kontakt prowadzących program z rodzinami uczestników zajęć, z kuratorami sądowymi lub pracownikami pomocy społecznej (uczestnicy zajęć przed przystąpieniem do programu korekcyjno-edukacyjnego podpisali kontrakt i zgodę na takie kontakty).

								ostrzegawczych świadczących o nawrotach choroby, - pedagogizacja uczestników zajęć, - zdobycie wiedzy o prawidłowych postawach rodzicielskich i potrzebach dzieci, - zdobycie umiejętności asertywnego porozumiewania się i radzenia sobie z krytyką bez sięgania po reakcje przemocowe.	
	7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu Mielec	3 mężczyzn	2 mężczyzn	6 mężczyzn 1 kobieta	- Spotkania indywidualne, - psychoterapia indywidualna, nakierowana na zmianę postaw i zatrzymanie zjawiska przemocy, - wizyty w miejscu zamieszkania, - rozmowy z partnerami	- Wykłady, - ćwiczenia, - treningi edukacyjne, - odgrywanie ról, - treningi relaksacyjne	Od 3 do 8 miesięcy	- Powstrzymanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, - uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, - wyposażenie w wiedzę na temat zjawiska przemocy, prawidłowych zachowań, właściwej komunikacji interpersonalnej, - rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych	- Kontakt z partnerami osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym, - pracownik PCPR jest stałym kontakcie z pracownikami kuratorskiej służby sądowej.

8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach, Ropczyce	6 mężczyzn	0	3 mężczyzn	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania indywidualne (diagnoza psychologiczna sprawców przy użyciu narzędzi psychologicznych w postaci testów, wywiadu, obserwacji), - zajęcia grupowe 	<ul style="list-style-type: none"> - Szkolenie promujące program, - miniwykład, - burza mózgów, - dyskusja, - analiza własnych doświadczeń, - warsztaty, - ćwiczenia, - treningi umiejętności, - konsultacje z dzielnicowymi KPP, kuratorami zawodowymi, pracownikami socjalnymi. 	- Program był realizowany od 13 sierpnia do 31 grudnia 2008 roku.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie środowisk pomocowych z założeniami programu i korzyściami płynącymi z uczestnictwa podopiecznych w programie, - nabycie przez uczestników wiedzy o zjawisku przemocy i konsekwencji jej doświadczenia, - refleksja nad dotychczasowym postępowaniem i wzrost poczucia odpowiedzialności za dokonane czyny, - osłabienie mechanizmów obronnych, - wzrost poczucia kontroli nad własnym zachowaniem, - chęć wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu osobistym 	<ul style="list-style-type: none"> - Ankieta ewaluacyjna dla uczestników programu, - monitorowanie poprzez kontakt kuratorów zawodowych, policji i pracowników pomocy społecznej z tym osobami, - utrzymanie lub nawiązanie kontaktu z pozostałymi członkami rodzin, którzy doświadczali przemocy ze strony uczestników programu, - planuje się, monitorowanie efektów programu przez okres 1 roku.
9. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach	40 mężczyzn,	0	0	<ul style="list-style-type: none"> - Sesje indywidualne, - sesje grupowe, - praca nad zmianą postaw, - zastosowanie w pracy Programu pn. „Zacznij wszystko od nowa”, na podstawie Programu Edukacyjno - Korekcyjnego „Partner”, oraz TSR 	<ul style="list-style-type: none"> - Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - treningi edukacyjne, - dyskusje grupowe, - rozmowy indywidualne. 	4 miesiące (wrzesień – grudzień `2008)	<ul style="list-style-type: none"> - Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, - powstrzymanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korektę zachowań 	<ul style="list-style-type: none"> Monitorowanie obejmuje zgodnie z przyjętymi założeniami do 12 miesięcy od ukończenia grupy. - monitorowanie odbywa się również poprzez kontakt prowadzących z partnerkami mężczyzn, którzy przed rozpoczęciem programu korekcyjno-edukacyjnego

					(w sferze motywowania i pracy indywidualnej z klientem).			i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych.	podpisali kontrakt i wyrazili zgodę na takie kontakty, a także na kontakty z pracownikami Kuratorskiej Służby Sądowej, pracownikami Ośrodków Pomocy Społecznej, którzy sporządzają wywiady środowiskowe, na zlecenie ośrodka
	10. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku	2 mężczyzn	14 mężczyzn	0	Sesje indywidualne, - sesje grupowe, - nabycie nowych konstruktywnych wzorców zachowań, - zwiększenie świadomości co do zachowań przemocowych, - Program: „Education Groups For Men Who Batter The Duluth Model”.	Warsztaty, -ćwiczenia, - treningi zadaniowe, - dyskusje grupowe, - gry i zadania symulujące, - wykłady, - sesje informacyjne, - testy autodiagnostyczne, - dyskusje grupowe	- 4 miesiące	- Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, - beneficjenci są bardziej otwarci, potrafią łatwiej rozmawiać na temat przeżywanych uczuć, konstruktywniej radzą sobie z trudnymi emocjami, - zwiększenie umiejętności komunikacyjnych - zmniejszenie ilości zachowań przemocowych, - zdobycie wiedzy pozwalającej im korygować swoje zachowania i rozwinać umiejętności pozwalające kontrolować reakcje przemocowe.	- Monitorowanie oraz ocena i stopień realizacji zamierzonych celów był oceniany za pomocą trzech ankiet: jedna na rozpoczęcie programu, druga na zakończenie programu oraz jedna badająca zadowolenie beneficjentów w połowie programu, - monitorowanie to również stały kontakt terapeutów z uczestnikami programu i realizatorów programu z terapeutami.

10.	Podlaskie 1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej Białystok	3 mężczyzn	2 mężczyzn	17 mężczyzn	- Terapia indywidualna - terapia grupowa - korekcja - edukacja	- Wykłady - dyskusje panelowe - trening zastępowania agresji - trening komunikacji - trening asertywności	Cykl - 8 miesięcy; październik – maj 2008 r.	Ok. 20 % osób deklaruje zaprzestanie stosowania przemocy potwierdzone przez kuratorów sądowych i członków rodziny	- Monitorowanie obejmuje okres do 6 miesięcy; - monitorowanie odbywa się poprzez stały telefoniczny kontakt terapeutów z partnerkami oraz terapeutów z kuratorami sądowymi
	2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Łomża	34 mężczyzn	1 kobieta 5 mężczyzn	1 kobieta 19 mężczyzn	- Sesje grupowe nakierowane na zatrzymanie zjawiska przemocy, na podstawie scenariusza "PRACA ZE SPRAWCAMI PRZEMOCY" (Education Groups For Men Who Barter-The Duluth Model) oraz materiały własne	- Wykłady - ćwiczenia - prezentacja scenek - dyskusje grupowe - film i analiza	od 3 do 6 miesięcy - 60 godzin w 1 grupie. tj. 3 grupy x 60 godz. = 180. Zajęcia prowadzą dwie osoby	Powstrzymanie się przez osoby stosujące przemoc od aktów przemocy, obniżenie poziomu agresji w domu, poprawa stosunków z najbliższymi, nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem i kontroli nad sobą	- Monitorowanie obejmuje okres ok. 12 mc; - W grupach z ZK bez monitorowania. - W grupie otwartej poprzez stały kontakt pracowników socjalnych, którzy sporządzają wywiady środowiskowe, kontakt z kuratorem, pracownikiem OIK, psychologiem MOPS oraz poprzez kontakt z partnerkami sprawców. Czas monitorowania ok. 12 miesięcy
	3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Suwałki (na terenie Aresztu Śledczego w Suwałkach)	9 mężczyzn	7 mężczyzn 1 kobieta	1 mężczyzna	Zajęcia kor.-eduk. dla sprawców przemocy domowej realizowano na terenie Aresztu Śledczego w Suwałkach zgodnie z wymogami KPPPwR, w oparciu o model <i>Duluth</i> . Zajęcia prowadziły dwie osoby (kobieta i mężczyzna) – psycholog i certyfikowany terapeuta uzależnień, przeszkolony w	- Spotkania grupowe: zajęcia wykładowe, warsztatowe, trenowanie umiejętności interpersonalnych, modelowanie zachowań, elementy pracy z procesem grupowym (m.in. radzenie sobie z aktualnie przeżywanymi frustracjami i złością), wspólna analiza kwestionariuszy	Program realizowano w okresie 3 miesięcy (od 06.09.2008r.do 31.12.2008r.), w wymiarze 64 godzin zajęć grupowych oraz 18 godzin rozmów indywidualnych. Udział w zajęciach rozpoczęło 9 osób, ukończyło – 7. (Jeden z uczestników wziął udział w czterech spotkaniach,	- Uczestnicy uzyskali podstawową wiedzę na temat istoty i form przemocy oraz jej dynamiki w systemie rodzinnym; - mają większą świadomość przemocy jako osobistego problemu i większym stopniu są gotowi brać za nią odpowiedzialność; - zapoznali się z mechanizmem usprawiedliwiania przemocy w	Bezpośrednia obserwacja funkcjonowania uczestników podczas zajęć (poziom osobistego zaangażowania, stopień i jakość aktywności); - utrzymywanie kontaktu z wychowawcami i psychologiem ZK w celu uzyskania informacji o ewentualnych zmianach w zachowaniu uczestników; - badanie uczestników za pomocą ankiet ewaluacyjnych (dot. wiedzy oraz osobistych przekonań na temat

				<p>zakresie programu <i>Duluth</i>. Oboje pracują w ZK i mają doświadczenie w prowadzeniu psychoterapii grupowej i indywidualnej w warunkach izolacji więziennej. Zajęcia grupowe były prowadzone w systemie maratonowym (8 spotkań po 8 godzin). Przeprowadzono również indywidualne rozmowy diagnostyczno-motywujące z każdym uczestnikiem programu (w wymiarze 2 godz./os.</p>	<p>wypełnianych przez uczestników oraz prowadzonych przez nich „Dzienniczków uczuć”, odgrywanie scenek z wykorzystaniem osobistych doświadczeń uczestników;</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualne rozmowy o charakterze diagnostyczno-motywującym. Bloki tematyczne realizowane podczas zajęć grupowych: - Definicja i formy przemocy; dynamika przemocy w rodzinie. - Destrukcyjne przekonania dotyczące relacji między mężczyznami i kobietami oraz rodzicami i dziećmi; fakty i mity na temat przemocy. - Przemoc jako taktyka sprawowania władzy i kontroli. - Osobista odpowiedzialność za używanie przemocy wobec członków rodziny; minimalizowanie, zaprzeczanie i obwinianie jako taktyki unikania odpowiedzialności. - Konstrukttywne 	<p>następnie wycofał się z programu ze względów penitencjarnych; drugi został wycofany po sześciu spotkaniach ze względu na zmianę systemu odbywania kary).</p>	<p>odniesieniu do własnych doświadczeń;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonali częściowej weryfikacji przekonań na temat przemocy oraz stereotypów związanych z pełnieniem ról w rodzinie; - rozpoczęli rozwijanie umiejętności: rozpoznawania i wyrażania uczuć, konstruktywnego radzenia sobie ze złością i napięciem emocjonalnym z wykorzystaniem technik typu: <i>rozmowa z samym sobą, przerwa (time-out), przerwa na ochłonięcie</i>, konstruktywnych zachowań w relacjach z ludźmi (asertywność, negocjacje, komunikacja na poziomie werbalnym i niewerbalnym, rozwiązywanie konfliktów interpersonalnych). <p>Ponadto, zaobserwowano, że udział w programie przyczynił się do wzrostu ogólnej aktywności życiowej</p>	<p>przemocy w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie ze złością i agresją).</p>
--	--	--	--	---	--	---	---	--

					<p>postawy i zachowania wobec członków rodziny: szacunek i partnerstwo.</p> <p>- Trening umiejętności intrapsychicznych pomocnych w rozwijaniu świadomości siebie i samokontroli: (rozpoznawanie i konstruktywne wyrażanie uczuć, ze szczególnym uwzględnieniem złości; techniki pozwalające na konstruktywne radzenie sobie z napięciem emocjonalnym: <i>rozmowa z samym sobą, stop – przerwa (time – out), przerwa na ochłonięcie.</i></p>		<p>uczestników, co przejawiało się min. w podejmowaniu konkretnych działań w kierunku poprawienia swojej sytuacji penitencjarnej, zdrowotnej i rodzinnej.</p>	
--	--	--	--	--	--	--	---	--

<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Suwałki (na terenie MOPS w Suwałkach)</p>	<p>4 mężczyzn</p>	<p>0</p>	<p>0</p>	<p>Zajęcia korekcyjno- edukacyjne dla sprawców przemocy domowej realizowano na terenie MOPS w Suwałkach Program „z Duluth” wzbogacony o elementy treningów psychologicznych</p>	<p>- Trening umiejętności interpersonalnych przydatnych w budowaniu zdrowych relacji rodzinnych (z wykorzystaniem konkretnych sytuacji z życia uczestników zajęć): zachowania asertywne, negocjowanie, sprawiedliwe rozwiązywanie sporów. - Rundki terapeutyczne - wykłady - zajęcia warsztatowe (ćwiczenia w parach, grupkach, na forum) - odgrywanie scenek - treningi (asertywności, komunikacji)</p>	<p>- 78 godzin - 5 miesięcy</p>	<p>- Pozytywna ocena przydatności w życiu codziennym programu przez 3 uczestników, którzy zakończyli program - pozytywna, choć labilna ocena członków rodziny sprawcy w 5 przypadkach, którzy realizowali program - pozytywna ocena kuratorów wobec 3 podopiecznych na 4 skierowanych sprawców - pozytywna ocena kuratorów wobec 3 podopiecznych na 4 skierowanych sprawców - pozytywna ocena wobec 2 uczestników przez prowadzących oraz współuczestników grupy na 3 którzy ukończyli program - Uczestnicy zdobyli umiejętności: rozpoznawanie sygnałów sytuacyjnych, czasowych cielesnych, sporządzanie Planu Bezpieczeństwa - samokontrola - przyjęcie odpowiedzialności - ekspiacja</p>	<p>W trakcie realizacji programu kontakt prowadzących z partnerami, kuratorami i dzielnicowymi oraz terapeutami uzależnień w celu monitorowania i prowadzenia ewaluacji efektów programu</p>
--	-------------------	----------	----------	---	---	-------------------------------------	---	--

	4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Augustów	4 mężczyzn	3 mężczyzn	3 mężczyzn	<ul style="list-style-type: none"> - Sesje indywidualne, - sesje grupowe, - psychoterapia indywidualna, nakierowana na zatrzymanie zjawiska przemocy, - praca nad zmianą postaw, - strategię edukacyjno-korekcyjne wobec sprawców przemocy domowej w oparciu o model z Duluth 		3 miesiące	<p>Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymanie się od stosowania aktów przemocy, zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań, rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Monitorowanie obejmuje okresy od 3 do 12 miesięcy, - odbywa się poprzez: kontakt z partnerkami uczestniczącymi w programie, które chodzą na grupę wsparcia dla osób współzależnych - prowadzący program są w kontakcie z pracownikami Kuratorskiej Służby Sądowej, - monitorowane jest środowisko zamieszkania uczestników programu.
	5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Kolno	0	0	4 kobiety 12 mężczyzn	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty konkretnych umiejętności, - mikroedukacja, - miniwykłady, - projekcje filmów - praca na konkretnych problemach, "burza mózgów", odgrywanie scenek, różnych ról, - "zadania domowe" (schematy, rysunki) - praca analityczna. 	<p>W pierwszym etapie program realizowany był w 6 osobowej grupie, natomiast w drugim etapie już w 10 osobowej grupie. Każde spotkanie grupowe trwało 3 godziny. Ogółem przepracowano 181 godzin.</p> <p>Realizacja programu odbywała się w systemie otwartym o stałej liczbie uczestników, gdzie w trakcie trwania programu dołączali nowi uczestnicy przechodząc po kolei wszystkie sesje.</p> <p>Program prowadzony był przez pedagoga, psychologa, policjanta.</p>	<p>Program realizowany był w dwóch etapach: pierwszy od marca do czerwca 2008r., drugi od września do listopada 2008r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie dostępności do informacji na temat możliwości pomocy dla ofiar i sprawców - zwiększenie świadomości własnych praw i możliwości pomocowych, - zwiększenie świadomości istniejących zagrożeń w związku z przemocą, - nabycie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów, - zwiększenie poczucia własnej wartości, zwiększenie zdolności komunikacyjnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - Monitoring Programu polega na zbieraniu danych dotyczących przemocy w rodzinie od podmiotów zaangażowanych w jego realizację, w szczególności od instytucji pomagających osobom uwikłanym w zjawisko przemocy. - ponadto monitorowanie odbywa się poprzez stały kontakt z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Kuratorami Sądowymi, Policją i innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. - Kontakt bezpośredni z klientem,

					<p>Prowadzący miał obowiązek zapoznać się także z sytuacją rodzinną i prawną osoby zgłaszającej się, diagnozując sytuację życiową oraz specyfikę stosowanej przemocy.</p> <p>Zajęcia grupowe podzielone były na bloki tematyczne, w których poddawana była analizie jedna z form zachowań przemocowych oraz przedstawiane alternatywnie dla niej formy zachowań bez przemocy.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - nabycie wiedzy zjawiska przemocy a szczególnie prawnych aspektów stosowania przemocy i możliwości szukania pomocy i rozwiązań, - nabycie umiejętności podejmowania samodzielnej decyzji oraz kolejnych działań, mających na celu przerwanie łańcucha, przemocy, - nauczenie się tworzenia pozytywnego obrazu samego siebie, - nauczenie się lepszego rozpoznawania własnych doznań emocjonalnych, - nabycie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, - nabycie umiejętności kształcenia zdolności wyobrażania sobie perspektywy zmian. 	<ul style="list-style-type: none"> - kontakt telefoniczny - wywiady środowiskowe 	
	6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Siemiatycze	0	3 kobiety 3 mężczyzn	0	<p>Program realizowany był w trzech blokach tematycznych:</p> <p>1. działania edukacyjne prowadzone przez pedagoga w formie pracy w grupie opartej na pogadankach,</p>	<p>Program realizowany był jak w roku 2007 przy współpracy z organizacją pozarządową stowarzyszenie abstynenta ignis, uczestnicy programu to osoby zgromadzone w</p>	<p>Zajęcia trwały przez dwa miesiące ubiegłego roku: luty i marzec w wymiarze 10,5 godzin tygodniowo. łączny czas programu to 84 godziny. udział osób w zajęciach</p>	<p>Już na początku spotkań osoby prowadzące odniosły wrażenie ogromnej potrzeby osób uczestniczących rozmowy na temat stosowanej przez nich przemocy w ich rodzinach, chętnie</p>	<p>Program został zakończony ankietą ewaluacyjną oraz sprawozdaniem osób prowadzących poszczególne bloki tematyczne. osoby które ukończyły szkolenie pozostały nadal członkami stowarzyszenia</p>

					dyskusjach, burzy mózgów, oglądaniu filmu edukacyjnego i odgrywaniu scenek; 2. działania socjalizacyjne prowadzone przez funkcjonariusza policji wydziału prewencji w formie pracy w grupie opartej na swobodnych wypowiedziach, wykładach i indywidualnych rozmów, 3. działania psychologiczne prowadzone przez psychologa w formie pracy w grupie opartej na pogadankach, dyskusjach, ćwiczeniach i zabawach psychologiczno-edukacyjnych i odgrywaniu scenek	stowarzyszeniu stosujące przemoc z powodu nadużywania alkoholu, uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu, podtrzymują abstynencję.	był systematyczny, nieliczne nieobecności spowodowane były trudnościami osobistymi uczestników. nie występowały trudności z wyegzekwowaniem obecności, uczestnicy to osoby znajome sobie, które są zgromadzone w stowarzyszeniu	uczestniczyli w zajęciach. była to druga grupa osób objęta szkoleniem z zakresu stosowania przemocy, która jest z tego samego środowiska, czyli grupy anonimowych alkoholików do regularnego uczestnictwa sprzyjało także miejsce przeprowadzonego programu, siedziba stowarzyszenia, oraz grupa osób już zapoznanych sobie. dyskusje były nie wymuszane, osoby uczestniczące wykazywały ogromną potrzebę nauki swojego poprawnego zachowania w rodzinie, umiejętności zdrowego komunikowania się.	abstynenta ignis w Siemiatyczach
	7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Suwałki	22 mężczyzn	0	14 kobiet 21 mężczyzn	1. Program Oduczenia przemocy w relacjach partnerskich wg zmodyfikowanej wersji programu z DULUTH. 2 spotkania indywidualne wprowadzające, 14 spotkań grupowych 4 godzinnych lub 12 , konsultacje	Edukacja - przekazywanie wiedzy w sposób aktywizujący uczestników min. poprzez prowadzenie otwartej dyskusji, burzy mózgów, dramę oraz odwoływanie się do indywidualnych doświadczeń, praca nad rozpoznawaniem	3 miesiące	Zdobycie wiedzy przez sprawców na temat form przemocy i sposobów powstrzymywania zachowań przemocowych; uznanie stosowania przemocy przez sprawcę; zaprzestanie stosowania przemocy fizycznej i ograniczenie	Monitoring w założeniu trwa 3 lata. Realizowany jest poprzez kontakt indywidualny, wizyty monitorujące w rodzinach, kontakt z kuratorami sądowymi, uczestnictwo tych osób w grupie wsparcia

					<p>indywidualne i spotkania z rodziną;/</p> <p>2.Program oduczania przemocy w relacjach rodzicielskich</p> <p>Wychowanie bez przemocy oparty na szkole dla rodziców i wychowawców/</p> <p>spotkania indywidualne i spotkania grupowe, konsultacje</p> <p>indywidualne i spotkania z rodziną;/</p> <p>W ramach programu wprowadzone są także elementy porozumiewania się bez przemocy M. Rosenberga</p>	<p>i zmianą przekonań i postaw osobistych poprzez analizę przykładowych sytuacji</p> <p>przemocowych oraz swoich własnych sytuacji życiowych, ćwiczenia nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania w grupie i w domu</p>		<p>psychicznej, poprawa relacji z partnerem i dziećmi, ogólna poprawa umiejętności radzenia sobie z trudnościami życiowymi,</p> <p>dodatkowy efekt - scalenie wielu małżeństw, które miały się rozpaść.</p>	
	8. Klub Abstynenta OSTOJA Zambrów	0	0	2 kobiety 10 mężczyzn	<p>- Sesje grupowe terapeutyczne,</p> <p>- sesje indywidualne - diagnostyczne,</p> <p>- sesja wyjazdowa,</p> <p>- porady prawne,</p> <p>- spotkania w księdzem</p>	<p>- Wykłady,</p> <p>- wycieczka do Twierdzy Gierłorz,</p> <p>- dyskusje grupowe,</p> <p>- psychodramy,</p> <p>- treningi,</p> <p>- porady prawne,</p> <p>- spotkania z księdzem</p>	01.08.2008 r. - 31.10.2008 r.	<p>1. Zdobyć przez sprawców przemocy świadomości czynienia krzywdy sobie i innym,</p> <p>2. zdobyć świadomości prawnych konsekwencji zachowań, które nazywamy zachowaniami agresywnymi,</p> <p>3. zaprzestanie stosowania przemocy,</p> <p>4. zamiana zachowań krzywdzących innych i siebie na rzecz zachowań konstruktywnych,</p> <p>5. zamiana zachowań</p>	<p>1. Stały kontakt uczestników z Klubem Abstynenta OSTOJA,</p> <p>2. monitorowanie zachowania uczestników w trakcie trwania programu i przez okres 3 lat po jego zakończeniu (w formie ankiet),</p> <p>3. pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest w stałym kontakcie z pracownikiem Klubu Abstynenta OSTOJA</p>

								destrukcyjnych na zachowania społecznie akceptowane, 6. uświadomienie sobie złości i powstrzymania jej, 7. znalezienie alternatywnych do zachowań agresywnych zachowań przynoszących satysfakcję samym sprawcom i najbliższemu otoczeniu.	
11.	<u>Pomorskie</u> 1. Programy kor.-educ. dla powiatu malborskiego realizuje stowarzyszenie AGAPE Nowy Staw	30 mężczyzn	0	2 mężczyzn	- 2 sesje indywidualne, -24 sesje grupowe, - praca nad zmianą postaw, Program pn. "Educations Groups For Men Who Batter - The Duluth Model".	Wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - treningi edukacyjne, - dyskusje grupowe, -pokój dla sprawców przemocy w „AGAPE” Szawałd	- do 6 miesięcy	- Pogłębienie wiedzy na temat samej przemocy oraz jej mechanizmów. uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, -prezentowanie negatywnych postaw wobec swoich przeszłych zachowań, -powstrzymywanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych. -poczuwają się do	- Okres monitorowania trwa do 6 miesięcy głównym narzędziem do monitoringu i ewaluacji jest ankieta przeprowadzana na pierwszym spotkaniu, na ostatnim oraz po zakończeniu programu. W czasie trwania programu nawiązany jest kontakt z ofiarami przemocy, po uprzednim podpisaniu kontraktu w którym to sprawca wyraża zgodę na utrzymanie kontaktu z partnerami jako z OPS, PCPR, Kuratorami, Zespół terapeutów monitoruje środowisko zamieszkania . - Jak również uczestnik programu zostaje objęty asystentem , który przez okres dwóch miesięcy pełni funkcje

								<p>odpowiedzialności ponoszenia za nie konsekwencji.</p> <p>-nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów,</p> <p>-nabycie umiejętności rozpoznawania i rozładowania agresji bez użycia przemocy,</p> <p>-nabycie umiejętności rozpoznawania i wyrażania emocji. przez każdego z uczestników .</p>	<p>wspomagające i wspierające. Po upływie określonego czasu uczestnik programu zaczyna funkcjonowanie w środowisku bez pomagacza jednakże w dalszym ciągu jest w stałym kontakcie z asystentem jako pracownikami OPS-u, PCPR</p>
	<p>2. Zespół Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka” w Gdyni, zajęcia odbywają się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, w Gdyni</p>	6 mężczyzn	5 mężczyzn	16 mężczyzn	<p>- Konsultacje indywidualne,</p> <p>- sesje grupowe,</p> <p>- psychoterapia indywidualna, nakierowana na zatrzymanie zjawiska przemocy,</p> <p>- praca nad zmianą postaw, zachowań</p> <p>Program zajęć został opracowany na podstawie programu Duluth i jest programem korekcyjno-edukacyjnym w konwencji behawioralno-poznawczej.</p> <p>W ramach programu uruchomiony jest numer telefoniczny przy którym odbywają się dyżury – pon. 16-21, pt. 9-21.</p>	<p>Wykłady,</p> <p>- ćwiczenia,</p> <p>- treningi umiejętności społecznych i asertywności,</p> <p>- naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego,</p> <p>- psychodramy – odgrywanie scenek</p> <p>- wypełnianie i omawianie kwestionariuszy,</p> <p>- zadania domowe.</p>	<p>8 miesięcy (grupa zawiązała się 14.01.2008 i trwała do 15.09.2008),</p> <p>- przez cały rok – konsultacje indywidualne</p>	<p>Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy,</p> <p>- redukcja zachowań agresywnych przez osoby stosujące przemoc w rodzinie,</p> <p>- kształtowanie postaw partnerstwa i szacunku wobec innych osób,</p> <p>- branie odpowiedzialności za zachowania agresywne wobec innych osób,</p> <p>- naukę umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć,</p> <p>- zdobywanie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań i rozwinięcie umiejętności służących kontroli</p>	<p>- Spotkanie monitorujące efekty programu i sytuację osób, które zakończyły program planowane jest na kwiecień 2009 roku, część z osób kontynuuje konsultacje indywidualne w roku 2009 i jest w stałym kontakcie terapeutycznym</p>

					Zajęcia odbywały się w poniedziałek w godz. 15-21 (z czego zajęcia grupowe 17.30-19) i w piątki 16-20.			reakcji przemocowych, 11 osób uczestniczyło w spotkaniach grupy, 11 osób uczestniczyło w konsultacjach indywidualnych, 6 osób ukończyło cały program korekcyjno-edukacyjny	
	3. Centrum Interwencji Kryzysowej w Tczewie.	0	0	2 mężczyzn	Praca indywidualna ukierunkowana na zatrzymanie zjawiska przemocy i praca nad zmianą postaw. W ramach programu uruchomiony jest numer telefoniczny do stałego kontaktu 0 885 033 251. Spotkania odbywają się i dyżur pt. od 8.00 do 20.00 Odbyło się 192 h dyżurów i konsultacj	Rozmowy indywidualne. Przygotowanie programu i wyszkolenie na podstawie programu Duluth.	6 miesięcy.	Nawiązanie współpracy z placówkami pomocowymi, t.j.: Policja, Straż Miejska, Sąd Rejonowy w Tczewie, MOPS, Prokuratura Rejonowa w Tczewie, Kuratorzy Zawodowi, Urzędy Gminne powiatu tczewskiego, Zakład Karny w Sztumie w celu pozyskania potencjalnych klientów do programu.	Za krótki okres funkcjonowania na terenie powiatu programu aby monitorować efekty.
12.	Śląskie 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Będzin	29 mężczyzn ukończyło 9 mężczyzn	0	0	Program Korekcyjno – Edukacyjny „Bezpieczna – Moc” uchwalony przez Zarząd Powiatu Będzińskiego opracowany przez: psychologów, terapeutę uzależnień, pracownika socjalnego, sędziego, policję i lekarza psychiatrę:	Wykłady, ćwiczenia, warsztaty, terapia indywidualna, ankiety, obserwacja, wywiady	60 godzin	U osób objętych programem stwierdzono szereg zmian będących efektem uczestnictwa w tymże programie. Zmiany te dotyczą różnych sfer funkcjonowania uczestników. Pogłębili oni wgląd we własne i cudze mechanizmy	Na pierwszym spotkaniu w ramach programu jego uczestnicy zostali poddani diagnozie psychologicznej. Oprócz swobodnych metod diagnostycznych (wywiad, obserwacja) zastosowano Test Przymiotnikowy ACL H.G. Gougha, A.B. Heilbruna. Zbadany został obraz siebie realny i

					<p>-2-3 godzinne sesje grupowa – 1 raz w tygodniu -1 godzina terapii indywidualnej dla każdego uczestnika.</p>		<p>postępowania, a co za tym idzie wzrosła ich świadomość dotycząca uwikłań rodzinnych wiążących się ze stosowaniem przemocy wobec najbliższych. To z kolei pociągnęło za sobą przejęcie odpowiedzialności za swoje postępowanie oraz decyzję uczestników o jego korekcie. Świadomość negatywnych konsekwencji stosowania przemocy wobec rodziny umożliwiła uczestnikom programu wypracowanie alternatywnych, pozaprzemocowych wzorców postępowania. Uczestnicy zdobyli wiedzę na temat przemocy domowej, jej przyczyn, dynamiki i mechanizmów, skutków oraz mitów ją ukrywających. Istotne zmiany zaszły również w zakresie wzorców komunikacji interpersonalnej, asertywności oraz</p>	<p>idealny uczestników programu. Po zakończeniu programu uczestnicy ponownie rozwiązywali Test Przymiotnikowy ACL, za pomocą którego dokonywali opisu zmian, jakie zaszły w ich samoocenie po udziale w programie. Porównanie wyników sprzed włączenia ich do programu oraz po zakończeniu jego realizacji pozwala na wnioskowanie o zmianach w ich samoocenie, poprawie kompetencji interpersonalnych (skale modus operandi, skale potrzeb, skale tematyczne, skale analizy transakcyjnej, skale oryginalności – twórczości). Wraz z postępującą pracą korekcyjną uczestnicy zdecydowali się na kontynuację spotkań z psychologiem prowadzącym program w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w Będzinie lub Ośrodku Wspierania Dziecka i Rodziny w Będzinie. Wyrazili gotowość uczestniczenia w sesjach terapeutycznych wraz ze swoimi partnerkami życiowymi w celu poprawy wzajemnych</p>
--	--	--	--	--	---	--	--	---

								radzenia sobie z trudnymi emocjami (w tym szczególnie ze złością i bezradnością). Powyżej opisane zmiany u uczestników programu stały się możliwe dzięki wzmocnieniu ich samooceny oraz wzrostowi ich poczucia kompetencji osobistych. Wskutek tego zaczęli oni świadomie kształtować swoje życie, podejmując decyzje dotyczące zaprzestania stosowania przemocy, utrzymywania abstynencji od napojów alkoholowych, kontynuowania terapii odwykowej, poprawy relacji z osobami najbliższymi, a tym samym o przywróceniu stabilizacji i bezpieczeństwa w rodzinie, wzmocnieniu więzi rodzinnych	relacji i strukturalizacji wspólnej przyszłości. W odniesieniu do osób, które ukończyły program, możliwe jest monitorowanie uzyskanych zmian poprzez bezpośrednie z nimi spotkania, ale także poprzez czerpanie informacji w tej kwestii od kuratorów pełniących nadzory sądowe w ich rodzinach.
	2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach	1 mężczyzna	8 mężczyzn	9 mężczyzn	Terapia indywidualna, cotygodniowe grupy terapeutyczne,	Prezentacje multimedialne dyskusja, arkusze tematyczne,	Dwie edycje, każda trwała 3 miesiące (I od maja 2008 do lipca 2008, II od	Poprawa umiejętności rozpoznawania, nazywania i akceptowania oraz	Sukcesywne spotkania indywidualne i grupowe z żonami osób biorących udział projekcie

					<p>bezpośrednie rozeznanie sytuacji rodzinnej sprawcy przez pracownika socjalnego, który przeprowadzał wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania sprawcy, praca motywacyjna ze sprawcą w jego środowisku zamieszkania realizowana przez wizyty domowe pracownika socjalnego</p>	<p>filmy poglądowe, kwestionariusze problemowe,</p>	<p>października 2008 do grudnia 2008</p>	<p>wyrażania we właściwy sposób uczuć (pozytywne sposoby rozładowywania gniewu, złości, żalu itp.) Uświadomienie konieczności troski o swoje zdrowie psychiczne, nauka troski o siebie i przygotowanie do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami w przyszłości i kreatywnego rozwiązywania problemów Stymulowanie efektywnego komunikowania się z ludźmi, gospodarowania czasem, ustanawiania celów życiowych Umiejętność radzenia sobie ze stresem i chronicznym napięciem – stosowanie relaksacji, wizualizacji, świadomego oddechu Budowanie pozytywnego obrazu siebie kształtowanie potrzeb i nawyków w zakresie wzorców zdrowego życia i spędzania czasu wolnego</p>	<p>odbywające się w trakcie prowadzenie programu, jak również ok. 3 m-ce po jego realizacji sprawdzanie aktualnej sytuacji rodzinnej poprzez wizyty pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania rodziny otoczonej opieką</p>
--	--	--	--	--	---	---	--	---	---

	3. Teen Challenge Chrześcijańska Misja Społeczna o/Cieszyn. Hostel Cieszyn	0	10 mężczyzn	0	Forma programu przyjmuje jako najwyższy priorytet zasadę ochrony bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób krzywdzonych przez osobę stosującą przemoc. Zajęcia prowadzone są w Hostelu dla osób bezdomnych, uzależnionych i opuszczających zakłady karne. Działania psychologiczne, edukacyjne i socjalizacyjne.	Miniwykład, ćwiczenia warsztatowe, praca z tekstem, odgrywanie scenek, korekcyjne doświadczenia osobiste. 15 spotkań 4-godzinnych – 2x w tygodniu. Prowadzący: 2 osoby (mężczyzna i kobieta)	od 02.09.2008r. do 04.11.2008 60 godz	Uświadomienie sobie przez sprawcę czym jest przemoc Uzyskanie przez sprawcę świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich Rozpoznawanie przez sprawcę sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe Nabywanie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów w rodzinie bez użycia agresji Nauczenie się przez sprawcę umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, nauczenie się korzystania z pomocy innych Nauczenie się przez sprawcę umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć, Sprawca będzie potrafił rozpoznawać i zmieniać system przekonań i postaw osobowych, nauczenie się nowych, konstruktywnych form myślenia i reagowania służących skutecznej kontroli	Po zakończeniu programu monitoring jest prowadzony wobec osób, które opuściły hostel poprzez kontakt telefoniczny przez okres 3 miesięcy.
--	--	---	-------------	---	---	--	--	---	---

								nad szkodliwymi zachowaniami oraz sprzyjających odpowiedzialnemu podejmowaniu decyzji w sytuacjach konfliktowych i utrzymywaniu egalitarnych międzyludzkich relacji bez przemocy	
	4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach	7 mężczyzn	1 mężczyzna	8 kobiet 1 mężczyzna	Zajęcia grupowe, konsultacje indywidualne,	Warsztaty, wykłady, indywidualne konsultacje terapeutyczne, prawnicze i z policjantem	3,5 miesiąca	Poprawa funkcjonowania psychospołecznego obserwowana u większości uczestników.	Przez okres roku cykliczny kontakt telefoniczny z wszystkimi uczestnikami oraz osobisty, indywidualny z wytypowanymi osobami. Po roku spotkanie grupowe ze wszystkimi uczestnikami podczas którego przeprowadzony będzie: wywiad psychologiczny, testy psychologiczne.
	5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mikołowie z siedzibą w Łaziskach Górnych	0	3 mężczyzn	17 mężczyzn	Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie w skład którego wchodziły: - spotkania grupowe; - indywidualny kontakt pracownika socjalnego; - indywidualne porady psychologa, trening zachowań asertywnych,	Grupa wsparcia prowadzona przez psychologa i specjalistę pracy socjalnej, Rozmowy grupowe prowadzone przez uczestników na podane tematy, omawianie problemów życiowych uczestników i dostosowanie optymalnych rozwiązań oraz określenie przyczyn.	Czas trwania programu określony był na 3 miesiące z możliwością przedłużenia na kolejne 3 miesiące. Zajęcia z grupą odbywały się w środy w godzinach 16-19, praca socjalna wykonywana była w poniedziałki w godz. 8-11 w środy i piątki w godz. 16-19.	Nabycie przez uczestników umiejętności radzenia sobie z zachowaniem agresywnym, Uświadomienie uczestników o konsekwencjach prawnych i moralnych stosowania przemocy w rodzinie nabycie umiejętności zachowań asertywnych	Monitoring odbywał się na podstawie sporządzanych przez psychologa, specjalistę pracy socjalnej i pracownika socjalnego notatek służbowych oraz na podstawie list obecności podczas spotkań grupowych z osobami . Wywiady środowiskowe oraz kontakt z instytucjami: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Policja, sąd, kuratorami.

6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Myszków	8 mężczyzn	2 osoby mężczyzn	3 kobiety, 2 mężczyzn	<ul style="list-style-type: none"> - Mikroedukacje - burza mózgów - wizualizacje - refleksja indywidualna - zadania do indywidualnego wykonania - analiza zadań domowych - informacje zwrotne - ćwiczenia umiejętności - dyskusje - kwestionariusz historii przemocy - plan bezpieczeństwa - kwestionariusz obserwacji objawów złości - wywiad alkoholowy 	Wykłady ćwiczenia rozmowy indywidualne	Program realizowano od kwietnia do grudnia	Uczestnicy deklaruwali odejście od aktów przemocy znacznie podniosła się świadomość i wiedza uczestników w zakresie zjawiska przemocy. zwiększyła się motywacja uczestników do inicjowania procesu zmian, budowania konstruktywnych planów życiowych.	Zaplanowano wizyty w środowisku pracownika socjalnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie u osób które uczestniczyły w programie w okresie do 30.06.2009 r. Rozmowy z rodzinami sprawców – ofiarami przemocy domowej kontakt z kuratorami sądowymi. Kontakt z Komendą Powiatową Policji w Myszkowie.
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pszczynie	0	0	6 mężczyzn	Program prowadzony w formie indywidualnej i grupowej.	Realizacja programu w formie: - warsztatów - ćwiczeń konsultacji indywidualnych	60 godzin każda osoba	- Poprawa relacji w rodzinach zwiększenie samokontroli sprawców przemocy w rodzinie	Przeprowadzenie wywiadu w rodzinie pół roku po zakończeniu programu.
8. Stowarzyszenie Persona Na Rzecz Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego Racibórz	7 mężczyzn	2 mężczyzn	1 mężczyzna	<ul style="list-style-type: none"> - Terapia indywidualna, - terapia grupowa, - diagnoza psychologiczna, wywiad, - analiza dokumentacji, kwestionariusze 	Wykład ćwiczenia warsztaty prezentacje multimedialne analiza przypadków relaksacja, analiza dokumentacji otwarta dyskusja, praca z indywidualnym doświadczeniem, projekcje filmowe,	3 miesiące – 1 grupa 5 osobowa	<ul style="list-style-type: none"> - Nabycie umiejętności rozpoznawania destrukcyjnych zachowań, - internalizacja wartości, - zdobycie wiedzy o sposobach radzenia sobie ze złością w sposób konstruktywny, - prowadzenie 	<ul style="list-style-type: none"> - Informacja zwrotna od uczestników, - informacja kuratorów sądowych po upływie 3 miesięcy od zakończenia programu, - informacja z Poradni Terapii Uzależnień, informacja od rodzin uczestników programu

						treningi umiejętności społecznych		<p>zdrowego stylu życia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabycie umiejętności opanowania emocji, - rozpoznawanie potrzeb własnych i potrzeb osób bliskich, - wzrost samokrytycyzmu i podjęcie starań o poprawę odpowiedzialności w działaniu, - uzyskanie spokoju, życzliwości wobec innych, chęci prezentowania pozytywnej postawy wobec życia, - nawiązanie bliższych kontaktów emocjonalnych z innymi, <p>zdobycie wiedzy na temat radzenia sobie</p>	
	9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Tarnowskie Góry	12 mężczyzn	0	0	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania indywidualne - spotkania grupowe 	<ul style="list-style-type: none"> - Miniwykłady - warsztaty - projekcje multimedialne - rozmowy psychoedukacyjne - „burza mózgów” - wykład interaktywny - analiza materiałów programowych 	Październik – grudzień 2008r.	<ul style="list-style-type: none"> - Uzyskanie przez sprawców świadomości własnych przemocowych zachowań wobec członków własnej rodziny - uzyskanie przez sprawców świadomości czym jest przemoc - nabycie przez sprawców umiejętności służących 	Informacje na temat funkcjonowania psychospołecznego uczestników programu po jego zakończeniu, uzyskana od wychowawców Aresztu Śledczego w Tarnowskich Górach

								rozwiązywaniu konfliktów bez użycia agresji i konstruktywnego wyrażania uczuć - nabycie umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, korzystania z pomocy innych nabycie poczucia odpowiedzialności za własne czyny.	
	10. Powiatowy Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim	6 mężczyzn	5 mężczyźni	25 mężczyzn, 5 kobiet	Oddziaływania prowadzone w oparciu o Program realizowany w formie pracy grupowej i indywidualnej	Program obejmuje: - wykład edukacyjny - ćwiczenia warsztaty korekcyjne	Program obejmuje 36 sesji grupowych oraz 2 sesje wstępne i sesje podsumowujące. W przypadku pracy indywidualnej program obejmuje 40 sesji	4 osoby zakończyły program Efekty: - zakończenie używania przemocy fizycznej, seksualnej, słownej, emocjonalnej, - powstrzymanie się od kontrolowania innych, - zastosowano Plan Bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia przemocą, - stosowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów, brak odnotowywanych powrotów do zachowań destrukcyjnych.	- Bezpośredni kontakt z rodziną, w której dochodziło do przemocy - podsumowująca ocena kuratora, który pracuje z osobą stosującą przemoc - monitoring prowadzony jest w okresie do 2 miesięcy od daty zakończenia uczestnictwa w programie
	11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	4 mężczyzn 1 kobieta	2 mężczyźni	6 mężczyzn 1 kobieta	Behawioralno-poznawczy model terapii (terapia	- Wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty	od 10.07.08 do 11.12.08 (100 godz.)	- Uświadomienie zachowań przemocowych i	Przez okres roku – uczestnictwo w spotkaniach Klubu AA,

	Zawiercie				indywidualna, terapia grupowa)	prowadzone przez kobiety i mężczyznę (zasada pary)		uzyskanie ich zmiany - nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysu emocjonalnego, - zmiana osobistego wizerunku, - budowa nowych zachowań zachowanie abstynencji.	okresowe zgłoszenia w Poradni Leczenia Uzależnień, kontakt z kuratorami sądowy
	12. Środowiskowe Centrum Pomocy Bielsko-Biała	0	0	6 mężczyzn, 2 kobiety	- Zajęcia grupowe konsultacje indywidualne	- Wykłady - drama - ćwiczenia dyskusja	02.06.2008 – 30.11.2008	- Rozpoznawanie i nazywanie zachowań przemocowych, - nabycie przez uczestnika technik pomagających kontrolować wybuchy złości, podejmowanie przez uczestnika prób wprowadzania nowych umiejętności w życie	- Nawiązano współpracę z pracownikami socjalnymi, których opiece podlegają uczestnicy programu, - kontakt indywidualny z uczestnikami i ich rodzinami, - nawiązano kontakt z kuratorami, pod których opieką byli uczestnicy programu. Zgodnie z kontraktem monitoring ma trwać trzy lata. Centrum stara się pozyskać informacje co 4 – 5 miesięcy.
	13. Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu	0	7 kobiet, 23 mężczyzn	0	Programy korekcyjno – edukacyjne realizowane były w formie grupowej z uzupełnieniem o kontakt indywidualny z klientem. Grupy były prowadzone w warunkach ambulatoryjnych na terenie Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania	Programy korekcyjno – edukacyjne realizowano w warunkach grupowych za pomocą psychoedukacji wspomagając się: wykładami, warsztatami, mikrowykładami, formami treningowymi, formami pracy	Przez cały 2008 r. odbywały się trzy edycje programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. Każda grupa była objęta 10 spotkaniami grupowymi trwającymi 2 godziny raz w tygodniu.	Efekty prowadzenia programu korekcyjno – edukacyjnego wśród osób odbywających leczenie odwykowe to głównie większa świadomość mechanizmów stosowania przemocy psychicznej jak i fizycznej oraz zaprzestania aktów przemocowych.	W przypadku osób, uczestniczących w terapii uzależnienia monitorowanie efektów odbywało się głównie przez kontakt indywidualny z terapeutą oraz grupowy w grupie dalszego rozwoju (o ile osoba uczestniczyła w grupie), jak i poprzez kontakt z pracownikiem socjalnym w miejscu zamieszkania.

					Uzależnieniom	indywidualnej, formami pracy w grupie. W kontekście indywidualnym, z klientem realizowano głównie podejście krótkoterminowe skoncentrowane na rozwiązaniu problemów bieżących, wynikłych w toku pracy w ramach programu	Dodatkowo każdy z uczestników grupy raz w tygodniu realizował kontakt indywidualny – sesje 50 min	Często pacjenci odnosili też pojawiające sytuacje przemocowe do ich systemu nawrotowego.	W ten sposób czas monitorowania był indywidualny w przypadku każdego klienta i warunkowany dalszym kontaktem jego z placówką prowadzącą.
14. Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzowie	1 mężczyzna 1 kobieta	3 mężczyzn	35 mężczyzn 4 kobiety	- Terapia indywidualna , partnerska i grupowa prowadzona przez psychologa, współpracującego z pracownikami socjalnymi, pedagogami, kuratorami, policją i sądami. - indywidualne spotkania terapeutyczne oraz wizyty psychologa w środowisku, - wizyty w środowiskach zgłaszanych przez policję jako objęte procedurą niebieskiej karty, - cykl spotkań z uczestnikami programu i ich rodzinami zmierzających do integracji i zachęcenia	- Spotkania diagnostyczne i terapeutyczne, - konsultacje indywidualne, - miniwykłady, - ćwiczenia, - zajęcia warsztatowe, - zadania domowe, - spotkania integracyjne dla uczestników programu wraz z rodzinami, - wyjazdy edukacyjno-terapeutyczne	Cykle spotkań trwające po 6 miesięcy z możliwością przedłużenia udziału uczestnika w spotkaniach terapeutycznych w zależności od indywidualnych potrzeb, do 9 lub 12 miesięcy	Łącznie w 2008 roku poddały się diagnozie stosowania przemocy 44 osoby, 39 mężczyzn i 5 kobiet. Efekty: - wzięcie odpowiedzialności przez sprawców za swoje zachowania - nauczenie sprawców powstrzymywania się od przemocy - nauczenie sprawców kontrolowania swoich agresywnych zachowań - zmiana sposobu myślenia i systemu przekonań, tak, aby sprzyjały rozwojowi zachowań partnerskich - zmiana zachowań przemocowych na partnerskie, - poprawa relacji	W rodzinach osób, które uczestniczyły w programie miał miejsce stały monitoring ze strony pracowników socjalnych, psychologa realizującego program oraz kuratorów . W rodzinach osób, które regularnie uczestniczyły w programie monitoring był realizowany 1 -2 razy w miesiącu.(18 osób) W rodzinach osób, które rozpoczęły udział w programie, ale z różnych przyczyn, zrezygnowały z udziału, monitoring był realizowany 1 raz w tygodniu, równocześnie nawiązano współpracę z dzielnicowymi oraz kuratorami, którzy również nadzorowali funkcjonowanie rodziny (14 osób), - osoby, które rozpoczęły udział w programie, jednak przestały	

				<p>do udziału w terapii grupowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie wyjścia do kina i na basen dla rodzin uczestników programu, - wyjazd terapeutyczno-edukacyjny do Rajczy 24-26.10.2008, - wyjazd edukacyjno-rekreacyjny do Wieliczki 11.12.2008, - spotkanie Mikołajkowe i spotkanie opłatkowe zorganizowane dla rodzin uczestników programu, - udział psychologa w zebraniach pracowników SOWOPR, w celu wymiany informacji i ustalenia zasad dalszej pracy z rodzinami objętymi programem, - spotkania z kuratorami zawodowymi i społecznymi, dzielnicowymi i policjantami w celu propagowania programu dla sprawców przemocy i usprawnienia współpracy, - regularne konsultacje z pracownikami 			<p>mażeńskich i partnerskich w rodzinach, w których dochodziło do występowania przemocy.</p>	<p>przychodzić na spotkania i równocześnie były uzależnione od alkoholu, zostały zgłoszone do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chorzowie (22 osoby),</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystąpiono z wnioskiem do sądu o zastosowanie nadzoru kuratorskiego dla osób, które zrezygnowały z udziału w programie, a w ocenie psychologa i pracowników socjalnych powinny kontynuować udział w spotkaniach terapeutycznych (13 osób)
--	--	--	--	---	--	--	--	---

					socjalnymi, pedagogami i psychologami pracującymi z rodzinami, gdzie występuje przemoc, w celu wymiany informacji i ustalenia optymalnych form pomocy rodzinom.				
	15. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej Częstochowa	33 mężczyzn	0	0	- Trening umiejętności - grupa wsparcia - grupa terapeutyczna W ramach pracy ze sprawcami realizowano program EDUCATION GROUPS FOR MEN WHO BATTER – THE DULUTH MODEL (Program interwencyjny dla sprawców nadużyć w rodzinie) autorstwa: A. Skorupskiej i D. Skowrońskiego specjalistów z Fundacji im. Batorego, zmodyfikowany częściowo przez prowadzących zajęcia.	Miniwykłady prezentacje prezentacje scenek z udziałem uczestników ćwiczenia na forum gruntujące przekazaną teorię autodiagnoza burza mózgów analiza przykładów z życia uczestników modelowanie postaw uczestników	10 miesięcy	Program zakłada 2-krotne badanie ankietowe uczestników. Celem badań jest ocena ewentualnych zmian w myśleniu uczestników w zakresie własnej odpowiedzialności w trakcie trwania Programu i po jego zakończeniu. I badanie – w trakcie trwania Projektu dało wynik 56% odpowiedzi pozytywnych, II badanie - po zakończeniu Programu wskazywało na 72% odpowiedzi pozytywnych, Powyższe dane są wymiernym wskaźnikiem wzrostu odpowiedzialności i wskaźnikiem ewaluacji Programu	Uczestnicy Programu otrzymali informację o możliwości podjęcia terapii indywidualnej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej po odbyciu kary pozbawienia wolności.

	16. Ośrodek Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi Częstochowa	16 mężczyzn	0	0	<p>- Informacja nt. zjawiska przemocy, Trening -umiejętności - informacja nt. zjawiska przemocy, - trening umiejętności społecznych, asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego. Zajęcia w grupie były prowadzone przez kobietę i mężczyznę. Praca w duecie, była korzystna z uwagi na fakt, iż relacja pomiędzy prowadzącymi stała się dla uczestników modelowym przykładem komunikacji partnerskiej.</p>	<p>- Warsztaty, ćwiczenia m.in. poprzez prowadzenie otwartej dyskusji oraz prace z indywidualnymi doświadczeniami.</p>	<p>Zajęcia odbywały się raz w tygodniu. Czas trwania jednej sesji wynosił 4 godz. Program realizowany był przez 4 m-ce.</p>	<p>Efektom przeprowadzonego Programu było przyjęcie przez sprawców pełnej odpowiedzialności za popełnione czyny oraz gotowości do poniesienia konsekwencji swych czynów oraz zadośćuczynienia ofiarom. Minimalizowanie aktów przemocy. Był to czas kiedy sprawca zetknął się z uczuciem winy, wstydu i żalu, był empatyczny wobec ofiary.</p>	<p>Nie ma możliwości w chwili obecnej monitoringu ich zachowań na wolności.</p>
	17. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Dąbrowa Górnicza	1 kobieta i 2 mężczyzn	2 kobiety	3 kobiety 3 mężczyzn	<p>- Indywidualna w części konsultacyjnej: rozmowa wstępna - zebranie wywiadu na temat Kandydata do Programu - wypełnienie testów diagnostycznych - rozmowa końcowa na temat efektu procesu kwalifikacji</p>	<p>Zastosowano następujące sposoby realizacji Programu: - mini wykłady - warsztaty - odgrywanie scenek psychodramatycznych - wypełnianie arkuszy samoobserwacyjnych - praca w parach, stoliki zadaniowe</p>	<p>od 19.05.2008 do 25.08.2008: - konsultacje od 19.05.2008 do 17.06.2008, tj. 40 godz. zajęcia grupowe 23.06.2008 do 25.08.2008, tj. 30 godz. – 10 sesji trwających po 3</p>	<p>Uczestnicy programu „Kładka 2008” po jego zakończeniu znali zagadnienia związane ze szkodliwością stosowania zachowań przemocowych, potrafili rozpoznać sygnały ostrzegawcze zapowiadające takie</p>	<p>Uczestnikom zaproponowano możliwość uzyskania po ukończeniu Programu wsparcia psychologicznego przez okres 1 roku. Dotychczas z tej pomocy skorzystały 3 osoby. Psycholodzy realizujący Program skontaktowali się również</p>

					grupowa: zajęcia grupowe.	- rundka - dyskusja - prace pisemne ankiety, kwestionariusz	godz. każda.	zachowania u siebie. Nabyli nowe umiejętności dot. radzenia sobie z trudnymi emocjami, stresem, odmową, naciskiem oraz rozwiązywania konfliktów bez przemocy. Zwiększyli umiejętności dotyczące komunikacji interpersonalnej. Potrafili zastosować bardziej racjonalne mechanizmy adaptacyjne.	kuratorami społecznymi nadzorującymi proces resocjalizacji swoich podopiecznych którzy zostali zgłoszeni do „Kładki 2008”.
	18. Ośrodek Pomocy Społecznej Gliwice	11 mężczyźni	7 mężczyzn	16 mężczyzn	- Grupy edukacyjno-korekcyjne; - konsultacje indywidualne. Grupy i konsultacje prowadzone przez dwie osoby z wykształceniem wyższym pedagogicznym i psychologicznym. Grupy odbywają się jeden raz w tygodniu 2 godziny. Konsultacje indywidualne odbywają się 1 raz w tygodniu po 2 godziny.	Program realizowany jest z wykorzystaniem: - wykładów, - ćwiczeń zajęć warsztatowych.	3-6 miesięcy	- Zaprzestanie stosowania przemocy przez osoby biorące udział w programie, - uświadomienie sobie czym jest przemoc, - wzięcie odpowiedzialności za popełnione czyny, zmiana postaw i zachowań	Czas monitorowania osób które ukończyły program to okres jednego roku. Monitoring odbywa się poprzez kontakt z rodziną osoby, z jego kuratorem, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym.
	19. Ośrodek Pomocy Społecznej Jastrzębie Zdrój	9 mężczyzn, 1 kobieta ukończyło 1 kobieta 7 mężczyzn,	0	1 mężczyzna 1 kobieta	Zajęcia odbywały się w następujących formach: ✓ spotkań grupowych (15	W realizacji programu wykorzystano różnorodne metody pracy takie jak:	Program trwał od sierpnia do grudnia 2008r. Łącznie liczył 85 godzin	Zmiana postaw i zachowań niektórych uczestników programu, zaniechanie lub	Po zakończeniu programu jego uczestników monitorują głównie osoby kierujące ich do programu tj. kuratorzy i pracownicy

					<p>spotkań grupowych)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ spotkań indywidualnych o charakterze konsultacyjno-wspierającym (co najmniej 2 spotkania indywidualne, w zależności od potrzeb). <p>Program objął także kontakty z instytucjami kierującymi sprawców np. Sądem, Policją, OPS-em, Prokuraturą itp. Ponadto odbyły się także spotkania z rodzinami sprawców – osobami doznającymi przemocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wykład, ✓ dyskusja, ✓ trening zachowań, ✓ indywidualne prace pisemne, ✓ „burza mózgu”, <p>drama i prezentacja multimedialna wraz z projekcją filmu „Plac Zbawiciela”.</p>		<p>zmniejszenie zachowań „przemocowych”. W trakcie programu żaden z uczestników nie popełnił kolejnego przestępstwa z artykułu 207.</p>	<p>socjalni przez czas zawieszenia kary pozbawienia wolności</p>
	20. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie	4 kobiety 13 mężczyzn	7 kobiet 12 mężczyzn	8 kobiet 13 mężczyzn	<p>Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie jest prowadzony w formie cyklicznych spotkań otwartych. Rekrutacja do programu następuje poprzez motywowanie i zawarcie kontraktu z uczestnikiem programu – 2 godziny, spotkanie indywidualne z terapeutą, następnie praca w grupie cykl 24 spotkań (po 1,5</p>	<p>Zajęcia prowadzone są w formie aktywnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ miniwykłady ✓ warsztaty ✓ ćwiczenia ✓ praca nad sobą po uzyskaniu informacji zwrotnych od grupy wykonywanie „zadań domowych” 	26 spotkań w cyklu. Cykle są prowadzone cały rok.	<p>Monitoringowi i efektów pracy terapeutycznej poddano 5 osób (całość programu ukończyło w 2008 roku 6 osób. 3 osoby całkowicie zaprzestały stosowania przemocy, 2 osoby zwiększyły swoje umiejętności w zakresie kontroli wybuchów złości (zaprzestały stosowania przemocy fizycznej). 1 osoba</p>	<p>Sposób monitorowania – wywiady telefoniczne, bądź spotkania z rodziną lub kuratorami, którzy mają nadzór nad osobą sprawującą przemoc. Spotkania indywidualne z osobą kończącą cykl spotkań. Czas 3 miesiące po ukończeniu terapii, kolejne po pół roku od jej zakończenia.</p>

					godziny). Ze względu na specyfikę problemu w 2008 roku prowadzone były 2 grupy: mężczyzn i kobiet.			brak efektów terapii.	
21. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Mysłowice	1 mężczyzna	2 mężczyźni	3 mężczyźni	<p>Indywidualne poradnictwo specjalistyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychologiczne - pedagogiczne - socjalne <p>Zajęcia grupowe psychoedukacyjne z elementami treningowymi</p> <p>Wizyty środowiskowe (w uzgodnieniu z uczestnikami programu- sprawcami przemocy oraz członkami ich rodzin)</p>	<p>Mini wykład wykład interaktywny praca z arkuszem problemowym („Time-out”, „Nie stosowanie przemocy- równość i partnerstwo” „Przemoc fizyczna i seksualna- władza i kontrola” „Dlaczego wybieram złość” „Zasady sprawiedwej kłótni” „Plan bezpieczeństwa” i inne)</p> <p>rozmowa psychoedukacyjna w grupie elementy treningu asertywności, radzenia sobie ze stresem i umiejętności interpersonalnych</p>	<p>Wrzesień-listopad 2008 – trzymiesięczny okres zajęć indywidualnych i grupowych oraz kwiecień-sierpień 2008 przygotowanie do programu (kontakt z instytucjami, zwłaszcza Sądem, Policją, Prokuraturą, kuratorami, pracownikami socjalnymi) oraz rozmowy wstępne z uczestnikami programu</p>	<p>Współpraca z Sądem, Policją i kuratorami w zakresie kwalifikacji sprawców do programu i nawiązanie dalszej współpracy - <i>przerwanie przemocy</i> w okresie trwania programu w środowiskach rodzinnych sprawców - utrzymywanie trzeźwości u osób zgłoszonych do programu - poprawa funkcjonowania emocjonalnego u uczestników programu zmiany postaw rodzinno-wychowawczych u sprawców</p>	<p>Monitorowanie efektów programu od grudnia 2008 do czerwca 2009 – rozmowy indywidualne z członkami rodzin - kontakt OIK z instytucjami sprawującymi nadzór lub udzielającymi pomocy, w tym: Komenda Miejska Policji w Mysłowicach, kuratorzy, pracownicy socjalni -wywiady środowiskowe -dalszy kontakt sprawców z psychologiem</p>	
22. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich	11 mężczyzn,	1 mężczyzna	8 kobiet	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda pracy grupowej, a w niektórych sytuacjach praca indywidualna z klientem, - praca na motywacji klienta /przeformułowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - Wykłady - ćwiczenia - warsztaty - projekcje filmów - praca analityczna - w ramach zajęć indywidualnych i grupowych 	<p>3 miesiące 1 grupa w każdą środę od 15.30- do 18.00</p>	<p>- 98,5 % uczestników programu zadeklarowało, że zmieniło swoje sposoby funkcjonowania, rezygnując ze stosowania</p>	<p>- Monitorowanie środowiska zarówno przez pracownika socjalnego, jak i pracowników prowadzących programy - monitoring osoby odbywa się do 12</p>	

				<p>problemu na cele klienta/ - psychoedukacja w zakresie mechanizmów przemocowych, - praca na genogramach klienta i zrozumienie mechanizmów przemocowych we własnym domu, przeformułowanie celów zachowań przemocowych ze skutków dla osób (zmiana ich zachowania) na powody osoby stosującej przemoc (rozładowanie napięcia), - nauka zachowań zastępczych, komunikacji, praca nad uznaniem swojej odpowiedzialności</p>	<p>analizowanie mechanizmów własnych zachowań "zadania domowe"</p>		<p>przemocy, - wszyscy uczestnicy programu stwierdzili, że potrafią zdefiniować rodzaje przemocy, nazwać swoje emocje i zachowania, część uczestników programu przyznała się do tego, że potrafi stopniować zachowania agresywne co stanowiło 55 % grupy, - 100 % osób uczestniczących w programie przyznało, iż zweryfikowało swoje przekonania na temat przemocy i zmieniło poglądy na temat wychowania, - 98 % uczestników zadeklarowało, że zaczęło brać odpowiedzialność za swoje zachowanie i jest świadoma skutków prawnych i moralnych swojego postępowania, - 35 % osób uczestniczących w programie stwierdziło, że potrafi powstrzymać się od przemocy i wie jak korzystać z pomocy, - 12 uczestników zadeklarowało chęć kontynuowania</p>	<p>miesiące po zakończeniu programu rozważa się powstanie grupy wsparcia, jako II etapu edukacji</p>
--	--	--	--	--	--	--	---	--

								dalszej pracy w grupie, uczestnicy programu zwrócili także uwagę na konieczność podjęcia pracy z całą rodziną aby wywołać pożądane zmiany w relacjach - co spowodowało przeformułowanie treści programu, który będzie realizowany w 2009 r. i rozszerzenie go o pracę z rodziną jako systemem.	
	23. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskie	0	0	33mężczyzn - 1 kobieta	Zajęcia odbywają się indywidualnie i grupowo, w zależności od ilości zebranych osób, możliwości danej osoby- upośledzenie umysłowe, wtórny analfabetyzm, czy ze względu na przeciwwskazania- zaburzenia osobowości- psychopatia itd.	W czasie prowadzenia zajęć wykorzystywane są następujące sposoby ich prowadzenia: - psychoedukacja, - mini- wykłady, - arkusze do uzupełnienia, do pracy własnej , - tablice edukacyjne, podsumowujące każdy z omawianych tematów, - dyskusja kierowana (w przypadku pracy grupowej), - burza mózgów, - odgrywanie scenek - analizy przypadków, - film , metody	Maksymalnie do 3 spotkań wstępnych oraz 16 spotkań indywidualnych – 1 godzinnych, lub grupowych- 2 godzinnych)	Przerwanie „łańcucha” przemocy, zaprzestanie stosowania przemocy w rodzinie, rozpoznanie siebie jako osoby używającej przemocy, rozpoznanie własnych uczuć, nabycie umiejętności kontroli emocji, radzenie sobie z konfliktami w sposób aprobowany społecznie	Ewaluacja będzie określana na podstawie badań ankietowych (<i>w przygotowaniu</i>) uczestników biorących udział w Programie, natomiast bezpośrednim wskaźnikiem wskazującym na efektywność Programu jest brak ponownych zgłoszeń świadczących o stosowaniu przemocy

						kwestionariuszowe.			
	24. Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii Rybnik	1 mężczyzna	4 mężczyzn	10 mężczyzn	Grupa kontakt indywidualny	- Wykłady - warsztaty - praca indywidualna w grupach i podgrupach - burza mózgów - psychodrama - scenki - techniki relaksacyjne trening umiejętności	6 miesięcy – 22 spotkania, 1 raz w tygodniu, po 2,5 godziny	4 mężczyzn z ukończyło cały cykl trwający 6 miesięcy z wynikiem bardzo dobrym. 6 mężczyzn z 12 uczestników grupy nie ukończyło całego cyklu	Kontakty indywidualne, konsultacje i terapia indywidualna na życzenie klienta. 2 mężczyzn pozostaje w kontakcie indywidualnym
	25. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przepęstw Siemianowice Śląskie	0	0	17 mężczyzn	Sesje grupowe (stacjonarnie: od godziny 9.00 do godziny 17.00)	Ćwiczenia, - warsztaty, wykłady.	01.10.2008 r. do 31.11.2008 r.	Nie zanotowano ponownych interwencji w rodzinach, z których sprawcy przemocy brali udział w zajęciach korekcyjno - edukacyjnych	Systematyczne monitorowanie rodzin, w których występowała przemoc w rodzinie, a z których wywodzą się sprawcy tej przemocy biorący udział w programach korekcyjno - edukacyjnych przez dzielnicowych Policji i Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przepęstw w Siemianowicach Śląskich.
	26. Miejski Ośrodek Wspierania Rodziny Sosnowiec	1 mężczyzna	1 mężczyzna	2 mężczyzna 6 kobiet	Spotkania indywidualne, zajęcia grupowe	- Psychoedukacja, - trening umiejętności radzenia sobie z emocjami, - analiza i trening zachowań, - ćwiczenia radzenia sobie ze stresem - elementy psychoterapii indywidualnej Tematyka: Emocje – praca bieżąca z radzeniem sobie w sytuacjach trudnych, analiza	12 miesięcy (2 mężczyzn kontynuuje spotkania w roku 2009 4 miesiące – 13 spotkań (każde spotkanie trwało 3 godziny – po jednej godzinie przeznaczonej na każdy z modułów	Podniesienie poziomu samoświadomości uczestników programu, korekcja sposobu radzenia sobie z emocjami, stresem, frustracją, agresją w zachowaniu, polepszenie relacji społecznych uczestników - Zrozumienie własnej złości, - nabycie alternatywnych	Kontakt z kuratorem sądowym Sądu Rejonowego, - kontakt z pracownikiem socjalnym MOPS. - relacje uczestnika - wywiad z żoną po zakończeniu terapii podjęcie działań zmierzających do uregulowania swojej sytuacji życiowej, utrzymywanie trzeźwości, opuszczenie mieszkania, podjęcie pracy.

					<p>sytuacji zaczerpniętych z życia klienta, korekta zachowań i praca nad funkcjonowaniem społecznym, analiza źródeł zachowań agresywnych klienta, towarzyszących temu emocji i ćwiczenia, diagnoza deficytów umiejętności społecznych, praca na problemie, edukacja dotycząca stosowanej przemocy, pomoc w rozładowaniu afektów, wzmacnianie relacji interpersonalnej, poprawianie wzorców komunikacji wewnątrzrodzinnej</p> <p>Trening</p> <p>Zastępowania Agresji – zajęcia grupowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ wykłady ✓ ćwiczenia ✓ warsztaty ✓ nauka kontroli złości ✓ trening umiejętności społecznych. <p>Grupa miała charakter zamknięty. W grupie uczestniczyły osoby mające problem ze stosowaniem przemocy wobec osób najbliższych. Jest to trening zastępowania agresji składający się</p>	<p>sposobów rozładowywania złości,</p> <p>- nauka umiejętności prospołecznych, polepszenie relacji społecznych.</p>	<p>- Informacje zwrotne od grupy</p> <p>- w ramach zapotrzebowania kontakt indywidualny z uczestnikami grupy.</p> <p>Ze względu na fakt, iż osoby do grupy zgłosiły się indywidualnie – brak innych oprócz powyższych form sprawdzania efektywności programu .</p>
--	--	--	--	--	---	---	--

						z trzech komponentów: - treningu umiejętności społecznych – celem jest podwyższenie poziomu umiejętności prospołecznych; - treningu kontroli złości – celem jest podwyższenie samokontroli, ograniczenie i kontrolowanie gniewu i agresji; - treningu wnioskowania moralnego – celem jest udzielenie odpowiedzi na pytania czemu robić coś a nie robić czegoś innego.			
	27. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań” Świętochłowice	0	2 mężczyźni	7 mężczyzn 3 kobiety	Indywidualne spotkania terapeutyczne, - konsultacje i poradnictwo psychologiczne, - praca z rodziną w środowisku, - spotkania motywujące do podjęcia udziału w programie, konsultacje ze specjalistami pracującymi z rodzinami sprawców	- Konsultacje - warsztaty - ćwiczenia - zadania domowe - miniwykład	5 miesięcy terapia 12 osób na indywidualnych spotkaniach terapeutycznych (nadal kontynuowane).	Wzrost świadomości u klientów co do mechanizmów przemocowych, ✓ wzrost poczucia odpowiedzialności za swoje czyny ✓ poznawanie technik radzenia sobie ze złością ✓ zmiana zachowań przemocowych na społecznie akceptowane, ✓ społeczne akceptowane sposoby radzenia sobie z frustracją powstrzymywanie się przez sprawców	Żadna z osób nie ukończyła programu. Osoby, które zrezygnowały z udziału zostały objęte monitoringiem w środowisku domowym przez kuratorów, dzielnicowych, pracowników Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia.

								przed stosowaniem przemocy	
	28. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Zabrze	20 mężczyzn	0	0	Spotkania grupowe	- Mikroedukacja - burza mózgów - praca w małych grupach - praca indywidualna na tle grupy - informacje zwrotne - modelowanie umiejętności przez prowadzących nabywanie umiejętności - ćwiczenia	3 miesiące Spotkania 1 raz w tygodniu – 2 godziny	- Zmiana zachowań i postaw uczestników programu - nabycie nowych umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów nabywanie umiejętności radzenia sobie z agresją i złością	W Zabrze program korekcyjno-edukacyjny prowadzony był w Areszcie Śledczym. Ocena zachowań sprawców po zakończeniu programu nie jest możliwa, gdyż osoby te nadal pozostają w areszcie, a następnie będą umieszczane w różnych zakładach karnych na terenie kraju.
	29. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Żorach	1 kobieta 31 mężczyzn ukończyło 13 mężczyzn.	0	4 kobiety 2 mężczyzn	Zajęcia odbywały się w formie spotkań grupowych i spotkań indywidualnych o charakterze konsultacyjno – wspierającym. Program objął także kontakty z instytucjami kierującymi sprawców np. Sądem, Policją, MOPS- em, Prokuraturą itp. Ponadto odbyły się spotkania z rodzinami sprawców – osobami doznającymi przemocy. Program prowadziły dwie osoby : kobieta i mężczyzna.	W realizacji programu wykorzystano różnorodne metody pracy takie jak : wykład, dyskusja, trening zachowań, indywidualne prace pisemne, „burza mózgu”, drama i prezentacja multimedialna wraz z projekcją filmu „Plac Zbawiciela”.	Program trwał od kwietnia do grudnia 2008 – łącznie dwa cykle wiosenny i jesienny. Łącznie każdy liczył 90 godzin.	Zmiana postaw i zachowań niektórych uczestników programu, zaniechanie lub zmniejszenie zachowań „przemocowych”. W trakcie programu żaden z uczestników nie popełnił kolejnego przestępstwa z artykułu 207	Po zakończeniu programu jego uczestników monitorują głównie osoby kierujące ich do programu tj. kuratorzy i pracownicy socjalni przez czas zawieszenia kary pozbawienia wolności a także psycholodzy, którzy pracują z ofiarami przemocy w ramach pracy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej

13.	Świętokrzyskie 1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach -Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie - MOPR Kielce - Ośrodek Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie Kielce	13 mężczyzn	23 mężczyzn 7 kobiet	95 mężczyzn 29 kobiet	Sesje indywidualne, - sesje grupowe, - autorski program korekcyjno – edukacyjny w oparciu o TSR, - treningi psychologiczne relaksacyjny, interpersonalny, zastępowania zachowań agresywnych, - poradnictwo pedagogiczne, psychologiczne, rodzinne, prawne, - doradztwo i edukacja, - poradnictwo w sprawie uzależnień: konsultacje indywidualne i grupa terapeutyczna dla uzależnionych, - pomoc medyczna	Wykłady - warsztaty psychologiczne - ćwiczenia, - pokazy multimedialne i filmowe - psychoedukacja, - dyskusje grupowe, - psychodrama, - rozmowy indywidualne, - stosowanie narzędzi terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach takich jak: skalowanie, pytanie o cud, komplementowanie, pytanie o zasoby, wyjątki, tworzenie preferowanej przyszłości, stosowanie deskrypcyjnej, tworzenie obrazu małej zmiany, dawanie zadań - stosowanie komunikatów FUKOZ	7 miesięcy	Zatrzymanie przemocy i zmniejszenie jej następstw, - rozwijanie umiejętności samokontroli, - uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie faktu jej stosowania, - przyjęcie przez uczestników programu odpowiedzialności za swoje zachowanie, - zwiększenie umiejętności wychowawczych wobec własnych dzieci, - poprawienie komunikacji w rodzinie, - poprawienie relacji z członkami rodziny, - nabycie nowych umiejętności radzenia sobie ze złością, - większy wgląd w siebie, - nabycie umiejętności asertywnego zachowania	Monitorowanie efektów programów dokonywane jest przez pracowników SOW, Ośrodka Korekcyjno – Edukacyjnego lub pracowników MOPR. Odbywa się w 1,3,6 miesiącu od ukończenia programu, - nawiązywany jest bezpośredni kontakt z klientem i osobą przez niego wskazaną w ośrodku i w miejscu zamieszkania rodziny, - utrzymywany jest także kontakt telefoniczny z osobą stosującą przemoc - inicjowane są także odwiedziny w środowisku dzielnicowego - pracownicy OKE kontaktują się w tym czasie także z pracownikami Kuratorskiej Służby Sądowej
-----	--	-------------	-------------------------	--------------------------	--	---	------------	--	---

	2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Końskie	17 mężczyzn 2 kobiety	0	8 mężczyzn 2 kobiety	Poradnictwo prawne, - sesje indywidualne, - wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty, - dyskusje	Rozmowy indywidualne, - wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty, - dyskusje	Od 2 do 2 miesiące Od 3 do 6 miesięcy	Uzyskanie przez sprawców przemocy w rodzinie wiedzy o ich sytuacji prawnej oraz o ich prawach i obowiązkach, - zwiększenie świadomości praw osobistych osoby pokrzywdzonej, - uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy oraz powstrzymywanie się od zachowań przemocowych - kontrola negatywnych emocji, ukształtowanie u klientów zachowań prospołecznych	Monitorowanie poprzez uzyskiwanie informacji od kuratorów sądowych, - sporządzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych przez pracowników PCPR i OIK, - kontakt z członkami rodziny, - monitorowanie odbywa się poprzez wizytowanie środowiska przez pracowników PCPR - omawianie sytuacji rodzin na spotkaniach Zespołów Interdyscyplinarnych
	3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Skarżysko-Kamienna	0	0	13 mężczyzn	Sesje indywidualne - praca nad zmianą postaw, - praca nad zatrzymaniem zjawiska przemocy	Ćwiczenia - warsztaty, - dyskusje, - treningi edukacyjne	Od 5 do 8 miesięcy	Uzyskanie przez sprawców przemocy w rodzinie wiedzy o ich sytuacji prawnej oraz o ich prawach i obowiązkach, - powstrzymywanie się od stosowania przemocy, - zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcje zachowań, - rozwinięcie umiejętności służących kontroli reakcji przemocowych	Monitorowanie odbywa się poprzez spotkania konfrontujące z partnerkami mężczyzn którzy podpisali kontrakt jednocześnie wyrażając zgodę na takie kontakty, - jeśli osoba posiada dozór kuratorski kontakt z kuratorem, dzielnicowym, pracownikiem socjalnym MOPR, GOPS, - raz w miesiącu wizyta pracownika socjalnego POIK w miejscu zamieszkania klienta lub wyznaczenie terminu konsultacji - czas monitorowania 12

									miesiące
14.	<u>Warmińsko-Mazurskie</u> 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie W Olsztynie	15 mężczyzn	16 mężczyzn	24 mężczyźni	Spotkania indywidualne i grupowe - utworzenie grup wsparcia, po zakończeniu programu - indywidualna praca ze sprawcami i ich rodzinami w miejscu zamieszkania (po zakończeniu programu)	Wykłady - warsztaty - ćwiczenia - treningi edukacyjne - dyskusje grupowe - prace pisemne - opisy scenek z filmów oraz scenek z własnego życia uczestników - wypełnianie kwestionariuszy przemocy - układanie planu bezpieczeństwa i korygowanie go - praca w kręgu (rundki)	od 4 do 6 miesięcy	- Zmiana funkcjonowania rodzin sprawców przemocy, ograniczenie przemocy emocjonalnej, ustanie przemocy fizycznej	Ankiety - monitorowanie środowisk przez pracowników socjalny oraz kuratorów sądowych- uczestnictwo sprawców przemocy, którzy ukończyli program w grupach wsparcia - praca z rodzinami sprawców przemocy w ich miejscu zamieszkania
	2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewo	0	10 mężczyzn	10 mężczyźni	Sesje indywidualne - sesje grupowe - praca nad zmianą postaw <i>Program korekcyjno-edukacyjny „Partner” opracowany na podstawie programu z Duluth</i>	- Warsztaty - wykłady - treningi - ćwiczenia	3 miesiące	Zredukowanie zachowań agresywnych - powstrzymanie się od stosowanie przemocy - wypracowywanie postaw partnerstwo i szacunku wobec najbliższych	6 miesięcy po zakończeniu programu PCPR zasięgnię opinii u pracowników ośrodków pomocy społecznej, kuratorów oraz policji, co do zachowań sprawców przemocy, uczestników programu
	3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Elbląg	1 mężczyzna	0	5 mężczyźni	Zajęcia grupowe - rozmowy indywidualne	- Warsztaty - wykłady - ćwiczenia - rozmowy indywidualne	2 miesiące	redukcja zachowań agresywnych u uczestników projektu - ponoszenie odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe - kształtowanie postawy szacunku wobec innych	Kontakt z pracownikiem socjalnym monitorującym środowiska sprawców przemocy, którzy zakończyli program

	4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Mragowo	15 mężczyzn	15 mężczyzn	1 kobieta	Spotkania indywidualne - spotkania grupowe	Warsztaty -wykłady -ćwiczenia -rozmowy indywidualne	12 miesięcy	Otrzymanie niezbędnej wiedzy na temat możliwości zmiany zachowań typu przemocowego na rzecz postawy partnerstwa i poszanowania wobec domowników, za szczególnym uwzględnieniem partnerów - ukształtowanie u uczestników postawy odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe - nabycie umiejętności potrzebnych do prawidłowej komunikacji partnerskiej -podniesienie umiejętności radzenia sobie ze złością	Realizator programu jest w kontakcie z dzielnicowymi KPP Mragowo oraz policją gmin ościennych, a także z kuratorami zawodowymi i społecznymi i gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych w celu monitorowania sytuacji osób objętych programem i ich rodzin
	5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Nowe Miasto Lubawskie	0	1 mężczyzna	7 mężczyzn	- Sesje grupowe <i>Program korekcyjno- edukacyjny „Partner”</i>	Warsztaty -wykłady -ćwiczenia -rozmowy indywidualne	3 miesiące	- Nabycie wiedzy i umiejętności dotyczących niestosowania przemocy	-Kontakt z KP Policji
	6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Nidzica	1 mężczyzna	1 mężczyzna	0	Praca indywidualna	- Wykłady - rozmowy	3 miesiące	- Nabycie umiejętności oceny własnych zachowań - nabycie wiedzy dotyczącej określania celów i wartości życiowych - nabycie umiejętności z	Monitorowanie na bieżąco środowiska uczestnika programu

								zakresu komunikacji interpersonalnej - otwarcie się na otoczenie i dyskusja o własnych problemach życiowych	
	7. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Olsztyn	31 mężczyzn	6 mężczyzn 1 kobieta	12 mężczyzn 5 kobiet	Zajęcia indywidualne - zajęcia grupowe	Warsztaty - wykłady - ćwiczenia - rozmowy indywidualne	10 miesięcy	Wygaszenie zachowań zaburzających relacje międzyludzkie i społeczne - rozwinięcie umiejętności służących prawidłowym relacjom w rodzinie, w tym radzenia sobie z własnymi emocjami w sytuacjach trudnych - zrozumienie mechanizmów dotyczących stosowania przemocy w rodzinie - zrozumienie użycia manipulacji jako taktyki i kontroli - zdefiniowanie szacunku seksualnego i zanalizowanie przemocy seksualnej - ograniczenie przemocy ekonomicznej w rodzinie	Na zakończenie każdego programu rundki dot. prowadzonych działań i pozyskanych umiejętności oraz wiedzy - ankiety ewaluacyjne

	8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Elk	2 mężczyzn	3 mężczyzn	4 mężczyzn	psychoterapia grupowa <i>program autorski terapeuty</i>	- mikroedukacja - wykłady - warsztaty - zadania domowe	3 miesiące	- Uzyskanie wiedzy czym jest przemoc - uświadomienie własnych zachowań przemocowych- rozpoznanie sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania agresywne - opracowanie własnych „planów bezpieczeństwa” zapobiegających użyciu siły - nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów w rodzinie bez użycia agresji- nabycie wiedzy jak układać stosunki partnerskie w rodzinie -nabycie umiejętności korzystania z pomocy innych przy radzeniu sobie z zachowaniami przemocowymi – nauczenie się konstruktywnych sposobów wyrażania uczuć	Ponowne objęcie sprawców programem korekcyjno-edukacyjnym w celu utrwalenia zmian w zachowania i przekonaniach sprawców, którzy ukończyli program w 2008 r.
	9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Elbląg	0	0	4 mężczyzn	Sesje indywidualne - sesje grupowe <i>Program korekcyjno-edukacyjny „Partner”</i>	Mikroedukacja - prace pisemne - ćwiczenia - praca w kręgu - psychodrama - autodiagnoza - dyskusja kierowana	12 miesięcy	Uczestnicy programu powstrzymują się od stosowania przemocy wobec swoich bliskich – informacja od partnerek, kuratorów. Uczestnicy programu	Ankieta ewaluacyjna w grudniu 2008 r. - spotkanie z uczestnikami programów w czerwcu 2009 r. - spotkanie z uczestnikami programów w grudniu 2009

								zostali wyposażeni w umiejętności służące konstruktywnemu rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, niekrzywdzące sposoby wywierania wpływu. Nastąpiła poprawa relacji wewnątrzrodzinnych – odbyło się spotkanie podsumowujące program, na które zostały zaproszone partnerki uczestników. Spotkanie było okazją do wysłuchania bezpośredniej oceny programu przez partnerki, które były ofiarami przemocy. To właśnie od nich dowiedziano się o osiągniętych efektach – poprawie relacji rodzinnych.	
	10. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Giżycko	0	7 mężczyzn 3 kobiety	0	- praca grupowa - praca indywidualna	Wykłady - samoobserwacja - psychorysunek - modelowanie - warsztaty - trening - prace pisemne	3 miesiące	Zmiana zachowań i postaw- lepsze radzenie sobie z opanowaniem złości, z kontrolowaniem nieprzyjemnych emocji - nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy	Sprawozdanie pisemne z realizacji programu - obserwacja - ankiety ewaluacyjne

								- pojawienie się krytycznej oceny własnych zachowań przemocowych	
	11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Działdowo podmiot prowadzący Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	7 mężczyzn	7 mężczyzn	5 mężczyzn 2 kobiety	- Praca grupowa	- Treningi - warsztaty - nauka wyrażania i przyjmowania krytyki - mikroedukacja	6 miesięcy (średni czas trwania jednej grupy – 3 miesiące)	Ograniczenie stosowania przemocy - zmiana zachowań	Monitorowanie środowisk sprawców przemocy, którzy ukończyli program
	12. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Pisz	9 mężczyzn	0	0	- Spotkania indywidualne - spotkania grupowe	- Ćwiczenia - warsztaty - wykłady	4 miesiące	Zmiana i redukcja zachowań przemocowych - zwiększenie samokontroli nad zachowaniami agresywnymi - nabycie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów bez stosowania przemocy - umiejętność prawidłowej komunikacji	- Nawiązanie kontaktu z rodzinami sprawców - wywiad - spotkanie z uczestnikami programu i ich rodzinami
	13. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lidzbarku Warmińskim	10 mężczyzn	10 mężczyzn	0	Sesje grupowe - sesje indywidualne	Warsztaty - spotkania	3 miesiące	- Ograniczenie stosowania przemocy - zmiana zachowań	Wypełnienie karty ewaluacyjnej po zakończeniu programu - przeprowadzenie ankiety wśród uczestników programu po upływie roku od zakończenia programu

	14. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Szczytno	0	1 mężczyzna	17 mężczyzn 13 kobiet	Terapia grupowa	- Ćwiczenia - warsztaty - wykłady	3 miesiące	Redukcja zachowań przemocowych - zmiana sposobów postrzegania sytuacji konfliktowych - zmiana wartości - umiejętność rozpoznawania własnych potrzeb i emocji - poznanie bezprzemocowych sposobów wyrażania złości	- Informacje zwrotne od uczestników programu
	15. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Bartoszyce	11 mężczyzn	5 mężczyzn	3 mężczyzn	Zajęcia indywidualne - zajęcia grupowe	Warsztaty - wykłady	8 miesięcy	Zrozumienie własnych zachowań i uświadomienie konieczności zmian zachowań z agresywnych na asertywne	Monitorowanie osób biorących udział w programie poprzez informacje od dzielnicowych w I półroczu br.
	16. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Braniewo	0	0	1 kobieta 8 mężczyzna	Zajęcia indywidualne - zajęcia grupowe	Warsztaty - wykłady	3 miesiące	Ograniczenie stosowania przemocy - zmiana zachowań	Monitorowanie osób biorących udział w programie poprzez informacje od dzielnicowych i pracowników socjalnych z ops-ów
	17. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ostróda podmiot prowadzący: Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie w Szymonowie	2 mężczyzn 2 kobiety	1 mężczyzna 4 kobiety	1 mężczyzna 3 kobiety	- Zajęcia grupowe - terapia indywidualna - interwencja środowiskowa	Wykłady - treningi - psychoedukacja - zajęcia integracyjne	5 miesięcy	Redukcja zachowań przemocowych - zmiana sposobów postrzegania sytuacji konfliktowych - zmiana wartości - umiejętność rozpoznawania własnych potrzeb i emocji - poznanie bezprzemocowych	Stały kontakt z uczestnikami programu - organizowanie spotkań uczestników programu - monitorowanie środowiska sprawców przemocy przez pracowników socjalnych - zamiar kontynuowania zajęć w celu utrwalenia zdobytych umiejętności

								sposobów wyrażania złości - zdobyli wiedzę gdzie mogą szukać pomocy w razie nie radzenia sobie z emocjami	
	18. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gołdap	0	0	5 mężczyzn 1 kobieta	Zajęcia indywidualne - zajęcia grupowe	Wykłady, -ćwiczenia, -warsztaty, -trening relaksacyjny, -trening umiejętności społecznych (asertywności, komunikacji, psychoedukacja) -psychorysunek	3 miesiące	-Podjęcie terapii uzależnień przez 2 osoby, które brały udział w programie korekcyjno – edukacyjnym, -poprawa funkcjonowania rodzin uczestników, -zmniejszenie występowania zachowań agresywnych w rodzinach, - jedna osoba podjęła leczenie psychiatryczne, -podjęcie zatrudnienia i utrzymywanie stanowiska pracy.	Konsultacje z terapeutami Poradni Leczenia Uzależnień -wywiady środowiskowe u osób , które zakończyły program korekcyjno – edukacyjny, -Monitorowanie „Niebieskich Kart”, -Kontakt z dzielnicowymi, -Kontakt z kuratorami, pedagogami szkolnymi.
	19. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Kętrzyn	14 mężczyzn 1 kobieta	33 mężczyzn 9 kobiet	23 mężczyzn 9 kobiet	Trening grupowy oraz psychoedukacja indywidualna i grupowa	warsztaty - indywidualne spotkaniach - terapia rodzinna	3 m-ce x 4 edycje	Program ukończyło 10 kobiet, 21 mężczyzn. U ok. 60 % uczestników programu zmniejszyła się liczba zachowań agresywnych. Uczestnicy nabyli umiejętności potrzebnych do radzenia sobie w trudnych sytuacjach, w sposób	Monitorowanie na podstawie informacji uzyskanych od partnera lub od kuratora sądowego

								nieagresywny. Nabyli wiedzy na temat negatywnych skutków stosowania przemocy.	
	20. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Olecko	22 mężczyzn	0	0	- Zajęcia grupowe - zajęcia indywidualne <i>Program korekcyjno- edukacyjny „Partner”</i>	Odgrywanie scenek - projekcja filmów z omawianiem treści - spotkania konsultacyjne - miniwykłady	6 miesięcy	Redukcja zachowań przemocowych - zmiana sposobów postrzegania sytuacji konfliktowych - zmiana wartości - umiejętność rozpoznawania własnych potrzeb i emocji - poznanie bezprzemocowych sposobów wyrażania złości - zdobyli wiedzę gdzie mogą szukać pomocy w razie nie radzenia sobie z emocjami	Stały kontakt z uczestnikami programu oraz z ich rodzinami (głównie z partnerkami)
15.	Wielkopolskie 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Krotoszyn	8 mężczyzn	10 mężczyzn	12 mężczyzn 1 kobieta	Konsultacje indywidualne , rozmowy, symulacje zachowań, prezentacje multimedialne,	Warsztaty, wykłady, ćwiczenia, analiza prac domowych,	06.05.2008 r. do 30.12.2008 r.	Poprawa społecznego funkcjonowania, lepsze relacje rodzinne, wzrost samokontroli, poczucie kontroli nad własnym zachowaniem, tworzenie własnej sieci wsparcia społecznego, umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach, zmiana zachowań na nieagresywne	Konsultacje, spotkania z uczestnikami, którzy program zakończyli oraz z członkami ich rodzin, czas monitorowania jest uzależniony od indywidualnych wskazań i potrzeb

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Piła	1 mężczyzna	32 mężczyzn	0	Spotkania grupowe, konsultacje indywidualne, analiza obejranych filmów i programów edukacyjnych	Poradnictwo prawne i psychologiczne, dyżury terapeutyczne	15.07.2008 r. do 25.11.2008 r.	Zmiana spojrzenia na problem przemocy, zmiana relacji w rodzinie, zwiększenie chęci uczestnictwa w programie, zmiana sposobu komunikowania się	Większość osób uczestniczących w programie nadal mieszka w Monarze stąd też na bieżąco można oceniać skuteczność działań korekcyjno edukacyjnych
3. Urząd Miejski Kalisz	0	7 mężczyzn, 3 kobiety	0	Spotkania grupowe Konsultacje, konsultacje indywidualne	Warsztaty z elementami pogłębionej terapii, warsztaty zachowań konstruktywnych, praca na kwestionariuszach, wykłady, ćwiczenia, edukacja i motywowanie	09.07.2008 r. do 17.12.2008 r.	Odkrywanie przez uczestników własnej tożsamości, akceptacja odpowiedzialności za własne czyny, uświadomienie czym jest przemoc	Nie zdefiniowano wskaźników monitorowania sytuacji uczestników warsztatów. A do uczestniczących w programie zostaną wysłane ankiety , które mają dać odpowiedź na pytanie na ile program korekcyjno edukacyjny wpłynął na zmianę ich życie
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ostrów Wlkp.	7 mężczyzn	2 mężczyzn	26 kobiet 26 mężczyzn	Indywidualne porady, rozmowy wspierające, spotkania grupowe, telefoniczne dyżury specjalistów	Porady prawne, psychologiczne, treningi komunikacji, treningi asertywności,	16.10 2008 r. do 31.12.2008 r.	Przywrócenie zdolności podejmowania ról rodzicielskich, radzenie sobie z emocjami, umiejętność zapanowania nad agresją, lepsze porozumiewanie się z członkami rodziny	Monitorowanie sytuacji osób, które ukończyły program korekcyjno edukacyjny będzie się odbywało poprzez Punkt Konsultacyjny i będzie związane z wprowadzaniem indywidualnych planów terapii dla osób mających problem z radzeniem sobie z emocjami
5. Stowarzyszenie „Dom Pomocna Dłoi” Jabłonna Błoiński 37	0	0	6 kobiet 6 mężczyzn	Indywidualne konsultacje, spotkania grupowe	Wykłady, ćwiczenia, scenki	Od sierpnia do grudnia 2008 r.	Zaprzestanie stosowania przemocy, dalsza kontynuacja programu	Czas monitorowania wobec mieszkańców Ośrodka równy jest czasowi pobytu w ośrodku. Monitoring wykonują pracownicy Ośrodka. Wobec osób , które opuściły dom i znane jest ich miejsce pobytu to okres 6 miesięcy. Wykonuje się

									go poprzez kontakt z kuratorami oraz pracownikami socjalnymi w miejscu zamieszkania
	6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Jarocin	8 mężczyzn	0	0	Sesje indywidualne, sesje grupowe, superwizja, edukacja	Praca na kwestionariuszach, zawieranie kontraktu, analiza procesu przemocy	Od września do grudnia 2008 r.	Wiedza na temat przemocy, redukcja zachowań agresywnych, kształtowanie postaw partnerskich, odpowiedzialność za swoje czyny, szacunek wobec kobiet. Wzrost krytycyzmu wobec zachowań przemocowych	Monitoring w ramach uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez oik
	7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ostrzeszów	9 mężczyzn	0	2 mężczyzn	Praca indywidualna i grupowa	Warsztaty umiejętności, mikroedukacja, projekcje filmów	Od września do grudnia 2008 r.	Zmiana postrzegania problemu przemocy i konfliktu, radzenie sobie ze stresem i emocjami	Monitoring odbywa się poprzez działania kontrolne kuratorów oraz kontakt z pracownikami socjalnymi
	8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Środa Wlkp.	9 mężczyzn	16 mężczyzn	4 mężczyzn 1 kobieta	Praca indywidualna i w grupie	Mini wykłady, ćwiczenia, dyskusja, trening kontroli złości i agresji, trening asertywności	01.10 – 01.12.2008 r.	Zmiana postaw, wgląd w siebie, wzrost krytycyzmu wobec własnych zachowań, umiejętność wyrażania swoich potrzeb i uczuć	Monitorowanie odbywa się w oparciu o kontakt z takimi instytucjami jak OPS, Sąd, Ośrodek Wsparcia, Punkt interwencji kryzysowej

	9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gostyń	6 mężczyzn	5 mężczyzn	0	Spotkania indywidualne i grupowe	Wykłady, warsztaty	Lipiec do grudzień 2008 r.	Umiejętność nazywania emocji, uwrażliwienie sprawców	Monitoring poprzez kontakt z pracownikiem socjalnym
	10. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Wągrowiec	1 mężczyzna	0	13 mężczyzn	Zajęcia indywidualne	Rozmowa, mini wykład, zadania testowe, ćwiczenie zachowań asertywnych, zdolności rozwiązywania konfliktów, zagadnienia komunikacji interpersonalnej, mediacje rodzinne	Maj do grudzień 2008 r.	Konstruktywne wyrażanie swoich uczuć, myśli, rozwiązywanie konfliktów, nabycie umiejętności społecznych, wypracowanie ugody mediacyjnej, podjęcie leczenia psychiatrycznego przez jednego z uczestników	Monitorowanie w oparciu o kontakt z Sądem, kuratorami pracownikiem socjalnym
16.	<u>Zachodnio-pomorskie</u> 1. Przychodnia Terapii uzależnień od alkoholu i współuzależnienia Białogard	1 mężczyzna	18 mężczyzn, 1 kobieta	5 mężczyzn, 1 kobieta	Wykłady, treningi edukacyjne spotkania indywidualne, spotkania grupowe	Sesje indywidualne, -psychoterapia indywidualna nakierowana na zatrzymanie zjawiska przemocy, -praca nad zmianą postaw.	15 tygodni	Rozwinięcie umiejętności służących kontroli zachowań przemocowych, uczenie się korzystania z pomocy, rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe	Monitorowanie obejmujące okres od 3 do 8 miesięcy, odbywa się poprzez stały kontakt terapeutów z partnerkami mężczyzn, którzy przed rozpoczęciem programu korekcyjnego podpisali kontrakt i zgodę na takie kontakty
	2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Choszczno	0	0	11 mężczyzn	Sesje grupowe sesje indywidualne, mikroedukacja warsztaty, dyskusje, praca w parach	Spotkania grupowe odbywające się raz w tygodniu przez 1,5 godz. spotkania indywidualne odbywające się stosownie do potrzeb uczestników	6 miesięcy, (25 sesji grupowych)	Nabycie umiejętności rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych zapowiadających przemoc, nabycie umiejętności służących	Indywidualne sesje kontrolne z uczestnikiem programu po 3 a następnie po 6 miesiącach od ukończenia programu. indywidualne sesje kontrolne z partnerem, które odbędą się po 3 a

								rozwiązywaniu konfliktów i sporów bez użycia siły fizycznej, nabycie umiejętności wyrażania swoich uczuć w sposób konstruktywny	następnie po 6 miesiącach od ukończenia programu, pracownik socjalny PCPR pozostaje w kontakcie z kuratorami oraz pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej którzy bezpośrednio monitorują środowisko zamieszkania i sporządzają wywiady środowiskowe
	3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Drawsko Pomorskie	7 mężczyzn	3 mężczyzn	1 mężczyzna	Wykłady, warsztaty, ćwiczenia, treningi edukacyjne, dyskusje grupowe	Sesje indywidualne grupowe, psychoterapia indywidualna nakierowana na zatrzymanie zjawiska przemocy, praca nad zmianą postaw	4 miesiące	Uznawanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się od ataków przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań i kontrole reakcji przemocowych	Od 3 do 12 miesięcy monitorowane jest środowisko zamieszkania uczestników programu przez kuratorów, pracowników socjalnych. Wymiana informacji między pracownikami OPS,PIK, psychologa
	4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Goleniów	0	1 kobieta 1 mężczyzna	3 mężczyzn 2 kobiety	Wykłady, ćwiczenia, treningi	Sesje indywidualne, grupowe nakierowane na zmianę zachowań przemocowych	3 miesiące 01.10.2008- 31.12.2008	Zwiększenie zdolności samokontroli zachowań agresywnych, nabycie umiejętności konstruktywnego współżycia w rodzinie	Przy współpracy OPS, sądu, policji monitorowanie efektów programu do 2 lat po jego zakończeniu

5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gryfice	2 mężczyzn	3 mężczyzn	1 mężczyzna	Miniwykłady, warsztaty, modelowane scenki, psychodramy, „plany bezpieczeństwa”, „dzienniczki złości”	Sesje indywidualne, sesje grupowe, trening zastępowania agresji, modelowanie zachowań asertywnych, praca nad zmianą postaw i przekonań dotyczących złości	22 spotkania dla uczestnika w tym 2 sesje indywidualne i 20 sesji grupowych raz w tygodniu	Uznanie przez uczestnika faktu stosowania przemocy, rozpoznawanie własnych zachowań przemocowych, konstruowanie alternatywnych do agresywnych schematów zachowań	Uczestnicy podpisują kontrakt w którym wyrażają zgodę na monitorowanie efektów terapii- na początku programu, po jego zakończeniu oraz po 6 miesiącach od zakończenia, współpraca z OPS, kuratorami
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gryfino	0	2 mężczyzn	10 mężczyzn	Wykłady, warsztaty, ćwiczenia, treningi edukacyjne, dyskusje grupowe	Sesje indywidualne, psychoterapia indywidualna nakierowana na zatrzymanie zjawiska przemocy, sesje grupowe, praca nad zmianą postaw	I edycja 03. 08r. – 05.2008 r. II edycja 09.08r. – 18.12.2008 r.	Uznanie przez sprawców faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się od aktów przemocy poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcje zachowań i kontrole reakcji.	Monitorowanie odbywa się poprzez kontakt pracownika PCPR z partnerkami mężczyzn którzy uczestniczyli w programie, ścisła współpraca z policją (pisemne potwierdzenia o ewentualnych zgłoszeniach powtarzającej się przemocy) i kuratorami.
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Kamień Pomorski	5 mężczyzn	0	0	Wykłady, warsztaty, ćwiczenia, dyskusje grupowe, psychodramy	Sesje grupowe indywidualne zastawione na zmianę postaw i powstrzymanie zjawiska przemocy	3 miesiące	Uznanie przez sprawców przemocy faktu jej stosowania, zmiana postaw, powstrzymywanie od aktów przemocy, zdobycie wiedzy na temat przeżyć ofiar przemocy, rozwinięcie umiejętności radzenia sobie ze złością, zdobycie umiejętności kontroli emocji	12 miesięcy od momentu zakończenia udziału w programie poprzez współpracę z OPS, kuratorami

8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Kołobrzeg	0	2 mężczyzn	5 mężczyzn 2 kobiety	Mini wykłady, ćwiczenia warsztatowe, krótkie interwencje psychologiczne, diagramy historii życiowych	Sesje indywidualne, grupowe, psychoedukacja	06.2008r.- 09.2008r.- 2 razy w tygodniu po 1,5 godz. 10.2008r.- 12.2008r.-1 raz w tygodniu po 1,5 godz.	Przyznanie się do faktu stosowania przemocy poprzez zdobycie świadomości i umiejętności samokontroli zmniejszenie zachowań przemocowych	Przy współpracy z pracownikami socjalnymi OPS, kuratorami przez okres 6 m-cy
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Łobez	3 mężczyzn	1 mężczyzna	1 mężczyzna	Ćwiczenia, wykłady, warsztaty dyskusje grupowe	Sesje indywidualne i grupowe	13.08.2008r.- 12.12.2008 r.	Świadomość posiadania wiedzy nt. zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy, radzenie sobie ze stresem, zdobycie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy	Współpraca z kuratorami, dzielnicowymi informującymi na bieżąco o sytuacji uczestników programu, współpraca z pracownikami PCPR, PIK
10. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Police Ośrodek Interwencji Kryzysowej	0	7 mężczyzn	3 mężczyzn	2 sesje indywidualne dla każdego uczestnika po 2 godz. kontakt terapeutyczny, specjalistyczne porady prawnika, pedagoga i psychologa Grupa warsztatowa: 12 sesji grupowych po 4 godz.	Opracowanie reguł uczestnictwa w programie, sporządzenie diagnozy indywidualnej, zajęcia indywidualne i grupowe, utworzenie systemu monitorowania zachowań przemocowych, udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom uczestnika programu	11.2008 r.- 12.2008 r.	Uzyskanie przez sprawcę świadomości własnych zachowań, ich zmiana, korygowanie postaw, zwiększenie samokontroli sytuacji narastającej agresji, nabywanie umiejętności pokojowego rozwiązywania konfliktów	Systematyczne wizyty w miejscu zamieszkania uczestnika, informacje od niego o podjętych działaniach na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie, współpraca z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy, monitorowanie rodzin w których zaistniała przemoc do chwili zakończenia procedury lub do 3 lat po zakończeniu programu.

11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Pyrzyce	2 mężczyzn	0	3 mężczyzn	Spotkania indywidualne, diagnostyczno-edukacyjne, warsztaty zastępowania agresji	Treningi edukacyjne i umiejętnościowe, tworzenie planu rozwoju osobistego z wykluczeniem zachowań przemocowych- praca oceniana przez grupę	01.10.08r.-30.12.08r.	Uznanie faktu stosowania przemocy, powstrzymywanie się od zachowań agresywnych, korekcja zachowań, zastępowanie agresji konstruktywnymi sposobami radzenia sobie z napięciem wg. planu rozwoju osobistego	Współpraca z instytucjami wskazującymi ewentualnych uczestników do programu OPS, kuratorzy, służba zdrowia, czas monitorowania 12 miesięcy
12. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Sławno	0	1 mężczyzna	1 kobieta 3 mężczyzn	Wykłady, ćwiczenia, dyskusje	Sesje indywidualne, grupowe, psychoedukacja realizowana w dwóch częściach: edukacyjnej i korekcyjnej	3 m-ce	Uznanie stosowania przemocy, zmiana zachowań, nabywanie umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów bez użycia agresji	Monitorowane jest środowisko zamieszkania uczestnika programu przy współpracy z pracownikami OPS od 1 do 3 lat.
13. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Stargard Szczeciński	2 mężczyzn	4 kobiety 3 mężczyzn	4 kobiety	Warsztaty, ćwiczenia rozmowa indywidualna, mikroedukacja, psychorysunek, psychoedukacja	Sesje indywidualne, grupowe, trening zastępowania agresji metodą „ART.” Program pn. „Powstrzymaj swoją złość i agresję „	3 m-ce	Wyraźny spadek napięcia u uczestników, nabywanie nowych umiejętności, obniżenie poziomu stresu, ustąpienie aktów przemocy w trakcie trwania programu	Monitorowanie poprzez ankiety ewaluacyjne, utworzono grupę wsparcia, która stale funkcjonuje
14. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Szczecinek Zadanie realizuje na zlecenie Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej: „Patronka” Sp. z o.o ul.	7 mężczyzn	8 kobiet 20 mężczyzn	0	Trening asertywności, warsztaty, wykłady, dyskusje grupowe, psychodramy, treningi edukacyjne	Psychoterapia indywidualna, praca nad zmianą postaw, korekta zachowań asertywnych, sesje indywidualne i grupowe	od 3 do 6 m-cy	Korekcja zachowań przemocowych, zastępowanie ich innymi, kontrola emocji, nauczenie się sposobów reagowania na złość	Monitorowanie obejmuje czas od 3 do 8 m-cy lub 2 miesiące. Polega na monitorowaniu miejsca zamieszkania uczestnika przez przeszkoloną osobę pierwszego kontaktu w zakresie przemocy. Współpraca z OPS, PCPR, OIK, spotkania

	Lelewela 11 78-400 Szczecinek								uczestników którzy ukończyli program co 2 miesiące
	15. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Wąlcz	1 kobieta	3 kobiety	2 kobiety	Formy wykładowe, prezentacje multimedialne, filmy tematyczne i ich analiza, dyskusja grupowa, ćwiczenia indywidualne, analiza problemowa, ćwiczenia relaksacyjne, wizyty w środowisku	Spotkania grupowe, indywidualne	3 m-ce	Stwierdzenie powstrzymania się uczestniczek od stosowania przemocy, nabycie wiedzy i umiejętności opanowania agresji, powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu Wobec 1 kobiety uchylono nadzór kuratorski, kolejna odzyskała 2 swoich dzieci z opieki zastępczej	Monitorowane jest środowisko uczestniczek przez 2 m-ce
	16. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie Połczyn Zdrój	7 mężczyzn	1 mężczyzna	1 mężczyzna	spotkania indywidualne, grupowe	pogadanka heurystyczna, metoda warsztatowa, scenki sytuacyjne, praca z kwestionariuszem kontrolowania, ćwiczenia technik pozwalających na uniknięcie ataku złości.	Trzygodzinne spotkanie raz w tygodniu przez okres 3 miesięcy oraz spotkania indywidualne z uczestnikami	Poprawa umiejętności interpersonalnych uczestników programu, zdobycie wiedzy na temat przemocy (rozpoznawanie aktów przemocy), zapoznanie z konsekwencjami stosowania przemocy,	Kontakty z partnerkami sprawców, zebranie informacji zwrotnej od pracowników socjalnych, kuratorów zawodowych i społecznych, dzielnicowych

	17. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Koszalin	0	7 kobiet 20 mężczyzn	7 mężczyzn	Wykłady warsztaty treningi zachowań, trening relaksacyjny, trening kontroli gniewu, dyskusje grupowe, psychodramy	Spotkania indywidualne, grupowe, elementy psychoterapii	I edycja: 19.05.08r. 18.08.08r. II edycja: 21.10.08r. 02.12.08r	Uznanie faktu stosowania przemocy, nabycie i doskonalenie sprawowania kontroli nad skłonnością do reagowania aktami przemocy, kontrolowanie gniewu na poziomie poznawczym i behawioralnym	1 rok we współpracy z pracownikami socjalnymi oraz członkami Lokalnych Zespołów Interwencyjnych
	18. Urząd Miasta Świnoujście Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej, Świnoujście	4 mężczyzn	0	2 mężczyzn	Program pn. „Educations Groups For Men Who Batter- The Duluth Model” sesje indywidualne, rozmowy kwalifikujące do programu, sesje grupowe	24 sesje grupowe prowadzone poprzez: warsztaty, ćwiczenia, prezentację i analizę scenek, wypełnienie i analiza kwestionariuszy, inscenizacje, granie ról, omawianie plansz, dyskusje. Wykłady	6 m-cy, z podziałem na część podstawową – 3 m-ce i kontynuację programu- 3 m-ce	Nabycie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy, uznanie faktu jej stosowania, zdobycie wiedzy nt. mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie	18 m-cy. Po ty okresie raz na 2 – m-ce zbierane są informacje na temat uczestnika przez osobę pierwszego kontaktu przeszkoloną w zakresie przemocy
	19. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Szczecin	3 mężczyzn	8 mężczyzn	18 mężczyzn	Program pn. „Educations Groups For Men Who Batter- The Duluth Model” sesje indywidualne, rozmowy kwalifikujące do programu, sesje grupowe	Wykłady. Warsztaty, ćwiczenia, treningi edukacyjne, dyskusje grupowe, scenki	Od 3,5 do 6 m-cy	Wiedza nt. sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz w sytuacjach konfliktowych, nabycie wiedzy nt. komunikacji międzyludzkiej, korekcja zachowań przemocowych	18 m-cy, w razie potrzeby dłużej, kontakt pracowników i terapeutów MOPR z partnerkami uczestników ,współpraca z kuratorami